

**Stichting Het Geldersch
Landschap**

Jaarstukken 2025

Datum: 27 mei 2026

Inhoudsopgave

Directieverslag	2
Verslag Raad van Toezicht	18
Verkort verslag Raad van Advies	22
Verkort verslag Beheer Advies Commissie	24
Jaarrekening:	
Balans per 31 december 2025	26
Staat van baten en lasten over 2025	27
Kasstroomoverzicht	28
Toelichting op de jaarrekening 2025	29
Overige gegevens	63
Bijlagen	
1 Overzicht beleggingen	67
2 Specificatie bestemmingsfondsen	69
3 Specificatie van de door de Stichting beheerde terreinen	71
4 Projecten (mede) mogelijk gemaakt door de Postcode Loterij	72
5 Uurtarieven provinciale subsidieprojecten	73

Directieverslag

2025 was voor Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK) een jaar waarin twee beleidsperioden elkaar afwisselden. Terwijl het laatste jaar van de Meerjarenvisie 2016–2025 werd afgerond, begonnen tegelijkertijd de contouren van de nieuwe Meerjarenvisie 2026–2035 steeds duidelijker vorm te krijgen. Afronden en vooruitkijken kenmerkte ons werk in 2025.

De maatschappelijke opgaven waarmee we te maken hebben zijn groot en veelzijdig. Natuurherstel en biodiversiteit staan onder druk, het landschap verandert onder invloed van nieuwe ontwikkelingen, erfgoed vraagt om zorgvuldige verduurzaming en recreatieve druk vraagt om nieuwe vormen van balans. We staan voor grote opgaven ten aanzien van woningbouw en uitbreiding van bedrijventerreinen die hun weerslag hebben op ons landschap. De gebieden waar deze grote opgaven samenkomen zijn de Veluwe, de regio rond Winterswijk en delen van het Rivierengebied, vaak op plekken waar GLK haar bezit heeft liggen. Veranderingen gaan niet vanzelf en participatie in lokale processen is essentieel. De discussies over recreatiezoning, stikstofruimte, waterveiligheid, aanpak droogte en landbouwtransitie raakten direct aan onze terreinen en aan de leefomgeving van vele bewoners en bezoekers. In die vraagstukken probeert GLK zich op te stellen als een organisatie die realistische oplossingen zoekt, gebaseerd op feiten en vanuit een lange-termijnverantwoordelijkheid. De meerjarenvisie maakt duidelijk hoe GLK zijn rol ziet in deze complexe opgaven.

2025 was ook een jaar waarin de politieke en bestuurlijke omgeving sterk in beweging was. De Tweede Kamer verkiezingen leidden tot een nieuwe politieke constellatie die hoopvoller voor natuur en klimaat lijkt uit te pakken. De afgelopen jaren is duidelijk geworden hoe belangrijk beleidscontinuïteit is en wat de gevolgen zijn als die ontbreekt. Daar bovenop hebben we te maken met geopolitieke zorgen en wereldwijde politieke instabiliteit die ook GLK kunnen raken. Als een ding in het afgelopen jaar duidelijk werd, is dat ons oude vertrouwde wereldbeeld niet meer geldig is en dat onzekerheid de nieuwe constante is. We bereiden ons daarom voor op crisissituaties en uitval van basisvoorzieningen. Als de omgeving volop in beweging is en het krachtenveld sterk wisselt, is het van belang een stabiele maatschappelijke partij te zijn met een duidelijke visie. Die visie heeft GLK.

In 2025 hebben we nagenoeg alles kunnen realiseren dat we ons in het jaarplan hadden voorgenomen. In de navolgende paragrafen wordt duidelijk wat er is gerealiseerd en worden de belangrijkste resultaten genoemd. Daarbij is het belangrijk te beseffen dat veel van ons werk bestaat uit goed beheer van de terreinen, gebouwen en collecties. Tientallen collega's en bijna duizend vrijwilligers zijn hierbij betrokken. Om hen in staat te stellen dit te doen, is een groep collega's elke dag bezig de voorwaarden hiervoor te scheppen, variërend van het beantwoorden van de telefoon tot zorgen dat de facturen op tijd betaald worden. Deze processen zijn van vitaal belang voor het goed functioneren van een organisatie maar zijn meestal niet zichtbaar voor de binnen- en buitenwereld. Het is goed om dit in het achterhoofd te houden bij het lezen van het directieverslag.

Inmiddels is het jaar 2026 al enige maanden van start gegaan. We zijn de nieuwe beleidsperiode begonnen met optimisme en realisme en zien 2026 met vertrouwen, enthousiasme en nieuwsgierigheid tegemoet.

Doelstelling, missie en visie

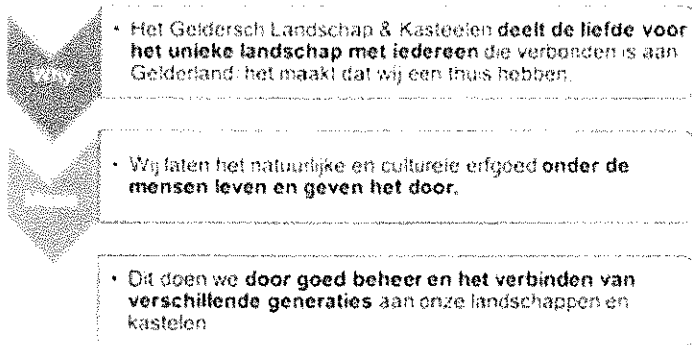
Stichting Het Geldersch Landschap heeft ten doel "het behoud en de zorg voor in landschappelijk, natuurwetenschappelijk en/of cultuurhistorisch opzicht belangrijke terreinen in de provincie Gelderland met de zich daarop bevindende monumenten van geschiedenis en kunst, in het bijzonder die bedoeld in de Monumentenwet 1988 en (rijks)monumenten in de zin van de Erfgoedwet".

De statuten van de Stichting zijn geactualiseerd op 30 juli 2021.

Geldersch Landschap maakt onderdeel uit van de werkorganisatie Geldersch Landschap & Kasteelen waarin vier stichtingen samenwerken: Stichting Het Geldersch Landschap, Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen en Stichting Steunfonds Geldersch Landschap en Kasteelen. Sinds 1 januari 2024 maakt ook de Brantsen Van de Zyp Stichting deel uit van de werkorganisatie.

Geldersch Landschap & Kasteelen opereert als particuliere organisatie in het publiek domein en geeft invulling aan maatschappelijke doelen. Hiervoor is Geldersch Landschap & Kasteelen ten dele afhankelijk van financiële ondersteuning van overheden. Door spreiding van inkomsten en een groot draagvlak vanuit de Gelderse samenleving is de afhankelijkheid van de overheid in balans. Geldersch Landschap & Kasteelen is een kennisintensieve organisatie.

De missie van Geldersch Landschap & Kasteelen zoals verantwoord in de meerjarenvisie 2016-2025 luidt als volgt: "Wij geven het Gelderse culturele en natuurlijke erfgoed door, we laten het leven". Bezit dat aan ons is toevertrouwd behouden we niet alleen, we willen het in betere staat doorgeven aan de generaties die ons volgen. We beheren het met de grootst mogelijke zorg en laten het leven, letterlijk en onder de mensen. Geldersch Landschap & Kasteelen doet dit door een goed beheer, een zorgvuldige exploitatie en verwerving van natuurterreinen, bossen, landgoederen, cultuurhistorische objecten en monumentale panden zoals bijvoorbeeld kastelen en boerderijen. Met openstelling van het bezit, educatie en voorlichting, wordt het belang van natuur, landschap en erfgoed uitgedragen.

Goed bestuur

Keurmerken, gedragscode en richtlijnen

Geldersch Landschap draagt een aantal keurmerken, gedragscodes en richtlijnen. Om onze missie en doelstellingen resultaatgericht en gericht op de belanghebbenden in praktijk te kunnen brengen, is de Stichting voortdurend bezig met de kwaliteit van het beleid, uitvoering van kernactiviteiten en bedrijfsvoering.

De kwaliteit is gewaarborgd door de certificering van de volgende keurmerken:

- CBF, Toezicht op goeddoen
- Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)
- Professionele organisatie voor monumentenbehoud (POM)
- SNL-certificering (Subsidiestelsel Natuur en Landschap)
- Forest Stewardship Council (FSC)

Op onze website www.glk.nl/organisatie staat meer informatie over de keurmerken.

Daarnaast onderschrijven wij de volgende gedragscodes en richtlijnen:

- Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen
- Aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer & Administratie
- Regeling beloning directeuren van goede doelen
- SBF-code Goed Bestuur
- Governance Code Cultuur
- Erkend leerbedrijf - Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)
- Gedragscode Natuur
- Gedragscode Bosbeheer
- Code Diversiteit & Inclusie

Op onze website www.glk.nl/goed-bestuur/integriteit staat meer informatie over de gedragscodes en richtlijnen.

Verantwoordelijkheid en controle

Geldersch Landschap & Kasteelen kent het toezichthoudermodel met een Raad van Toezicht (RVT). De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan de RVT. De directie laat zich adviseren door een Raad van Advies, Beheer Advies Commissie, Adviescommissie Brantsen Van de Zyp en Vermogens Beheer Commissie. Het managementteam is verantwoordelijk voor het managen van de dagelijkse gang van zaken.

De financiële planning & control (P&C)cyclus kent drie onderdelen:

1. Begrotingen
2. Tussentijdse cijfers
3. Jaarrekening

De controletaken liggen daarbij bij de controller, Financiële Audit Commissie en de accountant. In het proces van de financiële P&C-cyclus wordt in de P&C-gesprekken ook de inhoudelijke voortgang van de resultaatafspraken en KPI's uit het jaarplan besproken. De administratie en interne controle wordt jaarlijks geactualiseerd en getoetst door een accountant. Dit heeft ook geleid in 2025 tot een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekeningen. Naast deze interne cyclus zijn er ook externe kwaliteitscycli die onder meer samenhangen met de diverse keurmerken waaraan moet worden voldaan, zoals de SNL en CBF. Deze hebben hun eigen frequenties (jaarlijks, om de 3 jaar, etc.) en worden wanneer dit speelt opgenomen in de reguliere P&C-cyclus.

Begin 2025 heeft de 3-jaarlijkse externe audit voor de SNL-certificering plaatsgevonden. Deze audit gebeurt aan de hand van het eigen SNL-kwaliteitshandboek van GLK dat is gemaakt op basis van het programma van eisen. Tijdens de audit zijn tal van voorbeelden getoond en is doorgesproken hoe GLK de kwaliteitscyclus voor het terreinbeheer organiseert en uitvoert. Er zijn geen tekortkomingen geconstateerd.

De directie legt door middel van het jaarverslag en de jaarrekening verantwoording af aan belanghebbenden zoals donateurs en subsidieverstrekkers.

Organisatie

Met ingang van 2024 is er sprake van een tweehoofdige directie. De directie bestaat uit:

- de heer M.P. van Maarseveen (voorzitter) - als directeur-bestuurder eindverantwoordelijk voor het functioneren van GLK;
- de heer T.W.M. Meeuwissen (lid) – als adjunct-directeur tevens de vervanger van de directeur-bestuurder bij (langdurige) afwezigheid en daarnaast hoofd van de afdeling Landschap en Kastelen.

De bezoldiging van de directie bleef binnen de maximale norm van de Regeling beloning van goededoelenorganisaties.

Onder de directie werken de afdelingshoofden die samen met de directie het managementteam (MT) vormen. Het MT bestaat verder uit het Hoofd Terreinbeheer, Hoofd Financiën & Controlling, Hoofd Personeel en Organisatie, Hoofd Marketing, Communicatie en Fondsenwerving, Hoofd Bedrijfsvoering, Hoofd Bouwkundige zaken en de Rentmeester.

De kern van de uitvoeringsorganisatie wordt gevormd door de beheereenheden en de opengestelde kastelen. De werkorganisatie is zodanig ingericht, dat zoveel mogelijk werkvelden overgenomen kunnen worden bij uitval (inhuur of eigen medewerker). Het functioneren van de medewerkers wordt door de directie geëvalueerd conform een vastgesteld beoordelingssystematiek. De organisatie heeft een eigen arbeidsvoorwaardenpakket. Eens in de vijf jaar wordt een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uitgevoerd, waarbij de directe werkomgeving in beeld wordt gebracht, beheersbaar met mede als doel ongevallen te voorkomen. Er is een actueel plan van aanpak.

Achter elke hectare natuur, elk gerestaureerd kasteel, elke nieuwe publieksofzet en elk telefoongesprek staan de medewerkers en vrijwilligers van GLK. Ook 2025 liet zien dat een cultuur waarin samenwerking, verantwoordelijkheid en vakmanschap de toon bepalen tot mooie resultaten leidt.

De ambitie uit de meerjarenvisie om GLK toekomstbestendig maken is ook van toepassing op de medewerkers en de organisatie. Het jaar kenmerkte zich door de aandacht voor duurzame inzetbaarheid, een onderwerp dat door de toenemende arbeidsmarktkrapte, de complexere wordende dossiers en de stijgende mentale en fysieke belasting in het veld belangrijker is dan ooit. In verschillende teams ontstonden gesprekken over werkdruk, taakverdeling, prioritering en lange-termijnbelasting. In de gesprekken tussen MT en ondernemingsraad was hier aandacht voor. In een tweetal sessies spraken we met elkaar over hoe GLK een aantrekkelijke, veilige en duurzame werkgever blijft in een veranderende wereld. Daarmee legden we een fundament om in de komende jaren systematischer te sturen op vitaliteit, werkdruk, leiderschap en cultuur, zonder de eigenheid van GLK als stichting met maatschappelijke opdracht uit het oog te verliezen. In 2025 hebben we binnen GLK de definitie van duurzame inzetbaarheid vastgesteld: 'Duurzame inzetbaarheid is erop gericht mensen tot hun pensioen gezond, gelukkig en bekwaam aan het werk te houden. De focus ligt hierbij voornamelijk op arbeidsomstandigheden, vitaliteit en een leven lang ontwikkelen'. Op dit moment werken we aan een plan van aanpak met concrete acties voor de korte, middellange en lange termijn. Dit plan van aanpak is gebaseerd op de uitkomsten van de vitaliteitsscan, de groeikrachtssessies en de RI&E en de daarin gestelde prioriteiten door MT en OR.

Daarnaast kreeg diversiteit en inclusie een nieuwe impuls. GLK sloot zich aan bij Musea Bekennen Kleur om een oprechte beweging te maken richting een organisatie die toegankelijk is voor uiteenlopende perspectieven, zowel in samenwerking als in publieksaanbod. Het vormde in 2025 de aanloop naar een actieplan dat in de nieuwe beleidsperiode verder wordt uitgewerkt.

Een ander belangrijk thema was het werven en behouden van medewerkers. Ook voor GLK bleef de arbeidsmarkt krap. We vullen weliswaar de meeste vacatures in, maar merkten dat functies specialistischer worden en dat de combinatie van natuur- en erfgoedzorg unieke competenties vraagt. Het antwoord daarop ligt deels in gericht opleiden en deels in het beter positioneren van GLK als aantrekkelijke werkgever die staat voor stabiliteit, maatschappelijke relevantie en vakmanschap. Door onboarding te verbeteren en meer aandacht te geven aan interne doorstroming en loopbaanoriëntatie, zetten we stappen die in de komende jaren verder worden uitgebouwd.

In 2025 waren er 152 medewerkers in dienst (116,2 fte). De formatie bestaat uit 108,1 vaste en 8,1 flexibele fte's. Omdat Stichting Het Geldersch Landschap samen met Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen een personele unie vormt, worden de personeelskosten die gemaakt worden voor Geldersche Kasteelen (en het Steunfonds) doorberekend (33,0 fte). De gemiddelde leeftijd bedroeg 46 jaar en de verhouding man/vrouw was 53,75%/46,25%.

Het ziekteverzuimpercentage over 2025 bedroeg 6,39%. Dit is een daling t.o.v. van 2024, toen het percentage 7,1% bedroeg. De meldingsfrequentie is ook gedaald van 1,42 naar 1,13. Het verzuim vindt deels zijn oorzaak door een toename in het aantal langdurig zieken. Het grootste deel hiervan wordt veroorzaakt door medische problematieken die niet beïnvloedbaar zijn. Een klein deel door een combinatie van werk- en niet werk gerelateerde factoren.

In 2025 hebben we 20 vacatures gehad waarbij er 3 vacatures opnieuw opengesteld moesten worden, omdat we geen geschikte kandidaten hadden gevonden. Het is ons gelukt alle 20 vacatures in te vullen. In veel gevallen betrof het vervanging als gevolg van pensionering, afscheid door langdurige ziekte, de terugkerende invulling van BBL-vacatures of omdat medewerkers een nieuwe werkkring hebben gevonden.

Tegelijkertijd blijven vrijwilligers een pijler onder onze organisatie. De bijna duizend vrijwilligers die zich dagelijks inzetten voor natuurbeheer, gidswerk, collectieonderhoud, publieksonvangst en talloze ondersteunende taken vormen het levende bewijs van de maatschappelijke verankering van GLK. Hun bijdrage blijft onmisbaar en vormt een enorme meerwaarde voor onze organisatie. Er werkten het afgelopen jaar in totaal 981 vrijwilligers bij GLK (2024: 947) in een groot aantal verschillende functies. 45% van het aantal vrijwilligers was werkzaam in het landschap en natuur, 42% bij de kastelen en 13% voor overige werkzaamheden. 55,4% van de vrijwilligers was man en 44,60% vrouw.

De vrijwilligers dag 2025 werd georganiseerd in Apenheul Apeldoorn. De opkomst was hoog: 231 vrijwilligers. In de ochtend werden de vrijwilligers bijgepraat door de directie over de resultaten van 2024 en de Meerjarenvisie 2026-2035, Marion Ketting over de afdeling Musea & Collecties. De directeur van Apenheul, Roel Welsing, heeft een korte introductie verzorgd over Apenheul, waarna een groot deel van de vrijwilligers na de lunch een rondleiding of zelf het park hebben bezocht.

Raden

De *Raad van Toezicht* oefent het toezicht uit op basis van schriftelijke stukken, die periodiek in de vergaderingen van de Raad van Toezicht worden besproken in aanwezigheid van de directeur-bestuurder. Twee van de leden vormen tevens de Financiële Audit Commissie (FAC). Helaas is medio juli onverwacht Frank Tierloff overleden. De Raad van Toezicht en de FAC verloor daarmee een zeer gewaardeerd en positief kritisch lid. Tijdens de vergaderingen verstrekken de directeur-bestuurder en medewerkers mondelinge toelichting. Er worden ook enkele inhoudelijke themadagen gehouden. Het functioneren van de directeur-bestuurder en adjunct-directeur wordt geëvalueerd door de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft een remuneratiecommissie. Ieder jaar vindt een (verkorte) evaluatie plaats van het functioneren van de Raad van Toezicht. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen uitnodigingen voor personeelsbijeenkomsten, evenementen, vrijwilligersbijeenkomst etc. Op deze manier wordt de Raad van Toezicht in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van hetgeen leeft in de organisatie. De leden van de Raad van Toezicht hebben in 2025 geen bezoldiging ontvangen; vanaf 2026 zal een beperkte vergoeding worden toegekend.

De *Raad van Advies* heeft tot doel gevraagd en ongevraagd, als raad maar ook als lid van de raad, adviseren van de directie met name van strategie en (meerjaren) beleid en relevante ontwikkelingen in de samenleving.

De *Beheer Advies Commissie* heeft tot doel gevraagd en ongevraagd adviseren van de directie terzake beleidsnota's, beheerisaties en evaluaties, beheersmaatregelen en ingrijpende restauraties en projecten.

De *Vermogens Beheer Commissie* heeft tot doel gevraagd en ongevraagd, als commissie maar ook als lid van de commissie, adviseren van de directie en Raad van Toezicht, met name van terzake het ontwikkelen en wijzigen van het beleid ten aanzien van het beleggingsstatuut, alsmede het rapporteren omtrent de uitvoering van het vermogensbeheer door de directie aan de Raad van Toezicht.

De *donateursvergadering* heeft tot doel de band tussen de begunstigers en de stichting te onderhouden in het belang van het bereiken van de doelstelling van de stichting. Jaarlijks vindt verantwoording aan de donateurs plaats in de donateursvergadering.

In de statuten van de stichtingen en het reglement ex artikelen 4 en 27 der statuten zijn de doelen en verantwoordelijkheden Raad van Toezicht en directeur-bestuurder verder uitgewerkt.

Effectiviteit en efficiency van bestedingen

GLK heeft een meerjarenvisie 2016-2025 "Samen zorgen voor de toekomst van mooi Gelderland" met bijbehorende meerjarenbegroting. De jaarplannen en bijbehorende begrotingen zijn daar een uitwerking van. Op deze wijze geeft de directie richting aan de doelstellingen van de stichtingen. In het meerjarenvisie zijn richtinggevende doelstellingen opgenomen met als speerpunten de kwaliteit van ons bezit, interactie en de exploitatie. In het jaarplan en begrotingen zijn concrete doelen geformuleerd die doorgevoerd worden in de werk- en investeringsprogramma's van de eenheden. Voor 2025 betrof dit het jaarplan "Klaar voor de toekomst". Aan de hand van kwartaalgesprekken wordt de voortgang gevolgd en vastgelegd. Mede aan de hand hiervan wordt het (financiële) jaarverslag opgesteld.

De inhoudelijke kwaliteitsborging geschiedt aan de hand van de kwaliteitscycli voor terreinbeheer en gebouwenbeheer. Voor de terreinen en gebouwen bestaan meerjarenonderhoudsprogramma's en beheervisies. Ieder jaar worden een aantal beheervisies geactualiseerd. De kwaliteit wordt gewaarborgd door planning, uitvoering en evaluaties van het gevoerde beheer.

De Financiële Audit Commissie, die gevormd zijn uit leden van de Raad van Toezicht, bereiden met de directeur-bestuurder en controller alle financiële stukken voor inclusief de besprekingen met de accountant.

Doelrealisatie 2025

Natuurherstel

Wie in 2025 door onze gebieden ging, zag dat het beheer zich ontwikkelt van het uitvoeren van losse maatregelen naar een meer geïntegreerde, langjarige aanpak gebaseerd op toegenomen kennis van de vaak complexe onderliggende natuurlijke systemen. Het natuurherstel binnen het Gelders Natuur Netwerk kreeg op tal van plaatsen zichtbaar vorm. In het Wisselse Veen werd ca. 10 ha afgeplagd om natte schrale vegetaties te ontwikkelen. In het Tongerense Veen en de Kraaigraaf laten we een vergelijkbare ontwikkeling zien met hydrologische ingrepen. Door het maken van ecologische verbindingzones werken we aan systemen die ook beter bestand zijn tegen langdurige droogte en extreme weersomstandigheden. Ook in beekdalgebieden, zoals langs de Nijmolense Beek en de Vennevertlose Beek, werd voortgebouwd op inzichten die in eerdere jaren zijn opgedaan door nieuwe onderzoeken en monitoring.

Een belangrijk onderdeel van 2025 was de afronding van SPUK I, waarin de laatste herstelmaatregelen en landschaps-ecologische systeem analyses werden opgeleverd. Dit gaf ons waardevolle inzichten in welke maatregelen effectief zijn waar bijsturing nodig blijkt. Die lessen namen we direct mee in de voorbereiding van SPUK II. Dit nieuwe programma dat loopt tot 2032, vraagt om scherpere keuzes in wat GLK zelf uitvoert en waarin we aansluiten bij bredere samenwerkingen met provincie en waterschappen.

Exotenbestrijding is een van de andere knoppen waaraan we kunnen draaien voor het natuurherstel. In 2025 bleek opnieuw hoe weerbarstig soorten als Japanse duizendknoop, Reuzenbalsemien en Reuzenberenklauw kunnen zijn. We zien op sommige locaties, met name met Reuzenberenklauw, dat de planten door de genomen maatregelen aan kracht afnemen. Maar aangezien de zaden zeven jaar kiemkrachtig zijn verwachten we nog tot 2029 nodig te hebben om de planten daadwerkelijk te bestrijden. Dit geldt ook voor de locaties met Japanse duizendknoop waar we tot 2030 nodig hebben om de plant uit te roeien. We moeten helaas constateren dat tot

op heden op nog geen 10% van de gebieden de exoten daadwerkelijk weg zijn. Samen met Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer vragen we aandacht voor de stijgende onkosten maar vooral voor het belang van het kunnen blijven uitvoeren van nazorg op deze locaties. De bestrijding vraagt om volharding, consistentie en heldere keuzes.

Terreinbeheer

Naast het beheer van de bijna 12.000 ha natuur waaraan een groot deel van de middelen van GLK wordt besteed, vroegen recreatiezonering en natuurbrandpreventie onze aandacht. Op de Veluwe werd intensief samengewerkt met andere grondeigenaren aan een gezamenlijk beeld van hoe natuur beter beschermd kan worden zonder dat de recreatieve waarde van het gebied verloren gaat. Daarbij speelt een zorgvuldige herziening van paden, bezoekersstromen en toegangsregels een belangrijke rol. Tegelijkertijd werkten we aan brandveiligheid door in het regulier beheer (zoals dunningen) te werken aan compartimentering van onze gebieden in nauwe afstemming met de veiligheidsregio's. De toegenomen dreiging van natuurbranden door klimaatverandering maakt duidelijk dat landschap en veiligheid niet los van elkaar gezien kunnen worden, iets wat ook in de nieuwe meerjarenvisie terugkomt.

Staverden

Op Staverden herstelden we in het natuurgebied Verbrande Bos de situatie naar de tijd waarin water vrij spel had en tal van zeldzame soorten hier voorkwamen. In 2025 hebben we daarin een belangrijke stap gezet door de sloten in het gebied te dempen. Regenwater stroomt niet meer snel weg, maar waaiert rustig uit over het maaiveld. Met het water komen belangrijke mineralen mee. Het herstel van de waterhuishouding is erop gericht dat kwetsbare soorten als Beenbreek, Heidekartelblad, Gevlekte orchis, Welriekend nachtorchis, Parnassia en Klokjesgentiaan weer in grotere aantallen voorkomen. We monitoren of de maatregelen het gewenste effect hebben en of er bijvoorbeeld geen nieuwe geulen ontstaan waardoor het water te snel wegstroomt.

De werkzaamheden aan de tuin en het park van landgoed Staverden in het kader van Regiodeal I zijn nagenoeg afgerond. De nieuwe parkeerplaats is in gebruik en de berm langs de Stavardense- en Uddelermeerweg zijn voorzien van anti-parkeerpalen om zo de wortels van de bomen in de berm te ontzien. Ook nabij de Oranjerie beginnen de werkzaamheden in de afrondende fase te komen. De tuinmuur en muurkas zijn gereed en de nieuwe fietsparkeerplek is ingericht. Enkele plekken zijn voorzien van laadpalen voor e-bikes. Ook elders op het landgoed vonden herstelwerkzaamheden plaats. Zo is begonnen met de restauratie en verduurzaming van boerderij De Oldhof. De rieten kap is inmiddels vernieuwd en in de boerderij worden de laatste onderdelen afgewerkt. In 2026 is de boerderij gereed en geschikt voor verhuur.

Landbouw

De ontwikkeling van landschapsinclusieve landbouw werd in 2025 opgepakt. Met gebiedsgerichte pachtcontracten en pilots op onder andere Staverden en Hoevelaken wordt inmiddels gewerkt met vormen van landbouw die beter passen bij de ecologische doelen van GLK. Door afspraken te maken met pachters over meststoffengebruik, bodemkwaliteit, waterbeheer en biodiversiteit ontstaat stap voor stap een praktijk waarin landbouw en natuur elkaar niet beconcurreren, maar versterken. Dit gedachtegoed vormt in de nieuwe meerjarenvisie een van de speerpunten onder het thema toekomstbestendig landgebruik.

SNL

De SNL-beschikking voor natuur- en landschapsbeheer liep eind 2025 af. Een nieuwe aanvraag, met een looptijd van 6 jaar is medio november ingediend. Deze aanvraag bevat meerdere componenten: beheer, monitoring, toezicht en recreatieve voorzieningen (openstelling). Bij de nieuwe beschikkingsperiode zullen ook de nieuwe, geïndexeerde tarieven gebruikt worden. Binnen de huidige beschikking ontvangt GLK subsidie op basis van het tarief uit 2020. De indexering naar tarief 2026 betekent een hoger subsidiebedrag. Dat is hard nodig, omdat de kosten de afgelopen jaren sterk gestegen zijn. Naast de vaste indexering die bedoeld is om de tarieven te laten meestijgen met de algemene stijging van kosten, heeft er in 2024 binnen de SNL ook een evaluatie van de standaardkostprijzen (SKP's) per beheertype plaatsgevonden. Halverwege 2025 zijn de resultaten hiervan vastgesteld. Gemiddeld genomen resulteert de evaluatie in een stijging van 40% van de SKP-tarieven. De provincies voren de SNL-regeling uit, maar zijn voor financiering mede afhankelijk van het Rijk. In gezamenlijkheid zijn de provincies in overleg met het Rijk over de financiering van de 40% stijging o.b.v. de SKP-evaluatie. Dat de nieuwe SKP's een correcte weergave van de werkelijke kosten zijn, wordt door niemand betwist; het ontbreekt echter aan de middelen om de nieuwe SKP's ook van toepassing te laten zijn in de SNL.

Audits

Begin januari heeft de 3-jaarlijkse externe audit voor de SNL-certificering plaatsgevonden. Deze audit gebeurde aan de hand van het eigen SNL-kwaliteitshandboek van GLK dat is gemaakt op basis van het programma van eisen. Tijdens de audit zijn voorbeelden getoond en is doorgesproken hoe GLK de kwaliteitscyclus voor het terreinbeheer organiseert en uitvoert. GLK is in de audit zeer positief beoordeeld en er zijn geen tekortkomingen vastgesteld. In 2025 zijn voor het eerst twee externe audits uitgevoerd op thema's in het beheer die terugkerend zijn en steeds weer aanleiding zijn voor een interne en/of externe discussie. Bij de externe audit wordt aan onafhankelijke deskundigen gevraagd hun onderbouwde visie en advies te geven op de problematiek aan de hand van een vooraf afgesproken vraagstelling. Hun conclusies en aanbevelingen die bijsturing vragen worden besproken en waar nodig opgepakt.

De externe audits hadden betrekking op de jaarlijkse houtoogstprognose en het faunabeheer op Staverden. In 2025 werd een evaluatie van de houtoogst uitgevoerd die uitkomt op een prognose van 11.000-13.000 m³ hout per jaar. Dit is aanmerkelijk lager dan eerder werd berekend. Voor een deel is dit te verklaren door een lagere jaarlijkse aanwas als gevolg van droogte in de afgelopen jaren. Uit controleberekeningen bleek echter dat de oppervlakte veelzijdig bos niet overeenkomst met wat op de digitale basislaag staat, waardoor er hogere prognoses t.a.v. houtoogst werden gedaan dan mogelijk is op basis van de werkelijke situatie.

Het rapport over faunabeheer op de West-Veluwe werd opgesteld door onafhankelijke experts. De hoofdconclusie is dat met het huidige afschotsregime en de impact van de wolf de doelstand in 2028 gehaald zal worden. Ondertussen is het effect al zichtbaar in het terrein, er treedt meer bosverjonging op, bijvoorbeeld in Staverden.

Grondverwerving

In 2025 konden we verschillende gebieden strategische percelen aan ons bezit toevoegen waardoor terreinen werden verbonden of gebieden konden worden versterkt. In totaal werd ca. 24,8 ha verworven, waarmee het totale grondareaal van GLK op 11.949,6 ha uitkomt.

Met de KNHS die eigenaar is van een perceel landbouwgrond op landgoed Staverden ter grootte van 2 ha dat voor een klein deel in het Gelders Natuur Netwerk (GNN) ligt is na een lange periode van onderhandelen overgedragen aan GLK. Dit perceel zal worden omgevormd naar droog schraalland.

Om in de toekomst projectontwikkeling in een perceel bos in Heelsum te voorkomen is een deel van het onverdeeld eigendom van 0.5 ha van dit bos aan GL toevertrouwd. Het betreft een schenking van erfgenamen in de nabijheid van bezit van GL.

Met Staatsbosbeheer werd een grondruil gedaan. Staatsbosbeheer heeft daarmee van GLK het natuurterrein gelegen in de uiterwaarden Maneswaard bij Opheusden (17.34.85 ha verkregen). GLK heeft van het Staatsbosbeheer een perceel loofhoutbos gelegen tegen bestaand bezit te Horssen alsmede enkele percelen natuur, grasland en water tegen bestaand bezit bij kasteel Doorwerth (in totaal 18.61.54 ha) verkregen. Met de verwerving van de terreinen bij Horssen en Doorwerth ontstaat een groter aaneengesloten bezit.

Op verzoek van de gemeente Berg en Dal heeft GLK 0.45.20 ha natuurterrein verworven bij het natuurterrein nabij de Havo Nôtre Dames des Anges te Beek-Ubbergen dat onderdeel uitmaakt van landgoed Heerlijkheid Beek.

Op initiatief van de eigenaar van landgoed Klarenbeek is 13 ha parkbos aangekocht. Het parkbos in landschapstijl is halverwege 19^e eeuw ontworpen door landschapsarchitect Michael Zocher en begin 20^e eeuw door de tuinarchitect G. Tersteeg aangepast. Het bestaat uit bos, weiland en water en is als historische buitenplaats een Rijksmonument.

Via een kavelruil met Stichting Noord-Brabants Landschap is een perceel cultuurgrond van 2.5 ha verworven naast de eendenkooi Batenburg.

Midden in ons Natuurterrein Pollense Veen is ongeveer 0.5 ha cultuurgrond gekocht. Dit perceel is onderdeel van het GNN en wordt omgezet in kruiden - en faunarijk grasland, waardoor de aankoop (en eventueel de inrichting) door de provincie kan worden gefinancierd.

Verwerving kerk Rosendaal

Na twee jaren overleg is overeenstemming bereikt voor de aankoop van de kerk te Rozendaal en kon de verwerving notarieel worden vastgelegd. Eén van de voorwaarden voor de overdracht is dat de kerk nog 15 jaar beschikbaar moet zijn voor de kerkgemeenschap. De kerk is onlosmakelijk verbonden met kasteel Rosendaal en vanuit historische perspectief een belangrijk onderdeel van het ensemble. Het kerkgebouw huisvest naast de kerkzaal, wat zijn religieuze functie behoudt, een pastorie/serre voor losse verhuur alsmede een drietal verhuurde appartementen. De afdeling Bouwkunde is verantwoordelijk voor onderhoud en verhuur appartementen, het team van kasteel Rosendaal voor exploitatie van de pastorie/serre.

Defensie

Begin 2025 werden we opgeschrikt door een brief van Defensie waarin stond dat Defensie voornemens was een deel van de Dellen te onteigenen in verband met de uitbreiding van het ASK. Gelukkig bleek later dat onteigening niet aan de orde is en de brief van de Minister op dit punt wat ongelukkig geformuleerd is. GLK staat open voor een overeenkomst tot gebruik van deze terreinen. Het betreffende terrein dat Defensie wil gebruiken bestaat deels uit een terrein (bos/natuur) dat al sinds jaar en dag door Defensie wordt gebruikt en deels uit een nieuw aanpalend terrein (bos) dat samen gebruikt zal worden voor transportoefeningen van "licht" materieel.

Plannen en visies

Voor Landgoed Hoekelum is een start gemaakt met het opstellen van een masterplan in samenwerking met SB4 waarbij aandacht wordt besteed aan herstelmaatregelen met een focus op balans tussen recreatie, erfgoed en natuur. Hierbij is veel aandacht voor de impact vanuit de omgeving door woningbouw en extra bezoekers. Daarnaast zijn er verschillende recreatievoorzieningen op het landgoed die een kwaliteitsverbetering nodig hebben met een goede inpassing in het landgoed. Er zijn veel kansen te verzilveren om zo de toekomst van het landgoed veilig te stellen.

In 2025 is gestart met het opstellen van nieuwe beheervisies voor Korte Broek e.o., Regulieren, kleine bosgebieden West Achterhoek en Schaffelaar. De visie Regulieren heeft door uitval van collega's wat vertraging opgelopen en zal daardoor begin 2026 worden afgerond. Voor de beheervisie voor landgoed Schaffelaar is de omgeving nauw betrokken. In het voorjaar vond er een klankbordgroep bijeenkomst plaats en in juni een goed bezochte inloopavond. De input uit beide bijeenkomsten wordt meegenomen in de beheervisie. Deze beheervisie zal eveneens in 2026 worden afgerond. De beheervisie voor Korte Broek e.o., de kleine bosgebieden West Achterhoek zijn in 2025 afgerond.

Verschillen-analyse

Financieel gezien was 2025 een solide jaar, met een gezonde balans tussen exploitatie, investeringen en fondsenwerving. De kracht van GLK ligt in een inkomstenstructuur die breed is samengesteld: subsidies vormen een stevig fundament, maar het zijn vooral giften, nalatenschappen en fondsen op naam die ruimte scheppen voor ambities die verder reiken dan het reguliere werk. Die mix maakte het in 2025 mogelijk om kansen te benutten, bijvoorbeeld bij verwervingen of restauraties die anders buiten bereik zouden blijven. Tegelijkertijd bleven we alert. De kosten voor materiaal, inhuur en specialistisch werk stegen opnieuw, terwijl subsidies niet altijd gelijke tred hielden met de inflatie. Met gestegen kosten voor met name het onderhoud van gebouwen tot gevolg.

GLK is partner van de Postcode Loterij en ontvangt in die hoedanigheid een meerjarige bijdrage. Dankzij de deelnemers van de Postcode Loterij kunnen wij ons inzetten voor de bescherming van natuur, landschap, erfgoed en de betrokkenheid van mensen hierbij. En kunnen we werken aan projecten zoals de inrichting van tuin en park Staverden, de verduurzaming van onze huurwoningen en de restauratie en verduurzaming van boerderij de Oldhof te Ermelo (zie bijlage 4 voor een overzicht van alle projecten). In 2025 heeft de Postcode Loterij weer een overeenkomst voor de komende vijf jaar met ons afgesloten (2026-2030). Daar zijn we uiteraard erg blij mee: goed nieuws voor mens en natuur!

Het resultaat over 2025 bedraagt -/- € 1.053.350 en daarmee lager dan het begrote resultaat van -/- € 219.150. Van de totale baten ad € 19.580.800 is € 12.053.200 regulier.

In 2025 waren enkele bijzondere baten en lasten met een eenmalig karakter. De stichting mocht € 743.100 aan nalatenschappen ontvangen. In het boekjaar werd Fonds Lucas XII overgedragen aan Het Geldersch Landschap (€ 234.000). Het rendement van de beleggingsportefeuille is uitgekomen op 2,6%. Het rendement was begroot op 3% (-/- € 123.500).

Personeelskosten kwamen € 246.200 hoger uit dan begroot in verband met tijdelijke vervanging van enkele langdurige zieke medewerkers en tijdelijke externe inhuur binnen de afdeling Personeel en Organisatie ter ondersteuning van de reguliere werkzaamheden en de inrichting van nieuwe processen.

In 2025 werden verschillende percelen verworven en werd kerk Rozendaal overgedragen aan de Stichting (totale verwervingskosten € 1.129.550).

Als gevolg van de sterk stijgende kosten van materialen en externe inhuur waren de kosten voor regulier onderhoud aan terreinen en gebouwen € 500.000 hoger dan begroot. Daarnaast zijn er in het boekjaar diverse incidentele bouwkundige onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, waaronder herstel van houtrot (-/- € 443.350).

De kasstroom over 2025 is gelijk gebleven ten opzichte van 2024.

Vermogen

De (statutaire) doelstellingen zijn onveranderd van kracht. Het beleid inzake hoogte en samenstelling van het vermogen is vastgesteld voor de periode 2016-2025. De continuïteits- en verschillende bestemmingsreserves zijn gemaximaliseerd. Belangrijkste punten uit dit beleid:

- de continuïteitsreserve is gevormd conform de richtlijn Financieel Beheer van Goede doelen en is bestemd voor dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de stichtingen ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De hoogte wordt bepaald op basis van in de risicomatrix opgenomen risico's, waarbij per risico een financiële inschatting in euro's is gemaakt, rekening houdend met kans, impact en rating. De som van alle ratings bepaalt het maximale risico van de organisatie en daarmee de noodzakelijke hoogte van de continuïteitsreserve. De hoogte van de continuïteitsreserve komt op basis van deze risicoanalyse uit op circa € 14 miljoen. Voor het Geldersch Landschap is de hoogte bepaald op € 1 miljoen;
- bestemmingsreserves worden gevormd om terreinen en gebouwen veilig te stellen, in te richten en om groot en achterstallig onderhoud uit te voeren. Door het specifiek benoemen van bestemmingsreserves kunnen beschikbare middelen adequaat en doeltreffend worden ingezet. De bestemmingsreserves worden door de directeur-bestuurder specifiek benoemd en gemaximaliseerd en goedgekeurd door de Raad van Toezicht. Bestemmingsreserves mogen worden opgeheven/gerelabeld door de directeur-bestuurder onder goedkeuring van de Raad van Toezicht);
- aan bestemmingsfondsen hangen specifieke bestemmingen die door derden zijn bepaald. Opheffing is slechts mogelijk indien de ontvangen gelden volledig zijn besteed aan de gestelde doelen.

Beleggingen

In het beleggingsstatuut zijn de beleggingsdoelstelling en het beleggingsbeleid opgenomen. Het vermogen van de stichting wordt belegd in ondernemingen en instellingen waarvan de activiteiten voldoen aan de geformuleerde duurzaamheidscriteria van het Global Compact van de Verenigde Naties. Ook zijn eigen aanvullende criteria geformuleerd. Onze vermogensbeheerder Insingergilissen maakt gebruik van Sustainalytics en de bijbehorende controverses en scoremethode. Dit betreft een uitwerking van de domeinen Environment, Social en Governance (ESG) van beleggingen, waarbij Geldersch Landschap & Kasteelen ervoor gekozen heeft 'Environment' zwaarder te laten wegen, mede vanuit het oogpunt duurzaamheid en biodiversiteit. Het risicoprofiel is defensief. Geldersch Landschap & Kasteelen hebben een Vermogens Beheer Commissie ingesteld die gevraagd en ongevraagd aan directie en Raad van Toezicht advies geeft over beleggingsbeleid en uitvoering van het vermogensbeheer. Het rendement bedroeg ca 2,6%. Het streefrendement van de portefeuille voor de komende jaren is en blijft 3%, en als resultaat over de afgelopen jaren wordt dat percentage ook gerealiseerd. Het rendement wordt ingezet ten behoeve van projecten die opgenomen worden in het jaarplan. Het rendement wordt niet ingezet voor afdekking van verdere financiële risico's.

Mede op basis van de beursontwikkelingen is het beleggingsbeleid van 2025 besproken met de Financiële Audit Commissie, de Vermogens Beheer Commissie en de vermogensbeheerder Insingergilissen. Het defensieve beleggingsprofiel is actueel voor 2025.

Risicobereidheid

Het nemen van risico is onlosmakelijk verbonden aan het werkveld van Geldersch Landschap & Kasteelen. De organisatie kan geconfronteerd worden met onvoorziene zaken. Geldersch Landschap & Kasteelen werkt o.a. met continuïteits- en bestemmingsreserves naast verzekeringen en administratieve organisatie om risico's op te kunnen vangen. Ook heeft Geldersch Landschap & Kasteelen een maatschappelijke positie om naar oplossingen te zoeken in voorkomende gevallen. Risico's die de continuïteit van de organisatie financieel en maatschappelijk kunnen raken willen we zoveel als mogelijk uitsluiten. Het omgaan met deze risico's vraagt een groot risico bewustzijn zowel binnen de organisatie als bij de Raad van

Toezicht. Het beheersen van risico's is een vast onderdeel in de kwartaal- en jaargesprekken met de managementteam leden. Een risico analyse is tevens een vast onderdeel bij de bespreking goedkeuring jaarrekeningen door de Raad van Toezicht in aanwezigheid van de accountant. Geldersch Landschap & Kasteelen heeft een lage risicobereidheid en heeft passende risico mitigerende maatregelen genomen op basis van de strategie, de beheersing van operationele activiteiten, het zo nodig afdekken van financiële risico's en het compliant zijn met financiële verslaggeving en overige wet- en regelgeving.

Risico-overzicht

Ook in 2025 hebben we veel aandacht besteed aan het gezamenlijk doorlopen van scenario's, het wegen van meerjarige risico's en het kritisch bezien van onze investeringscapaciteit. De risicoanalyse die in 2024 werd geactualiseerd, vormde daarbij een belangrijk richtsnoer. We hebben de risico's niet alleen opnieuw beoordeeld en in lijn gebracht met de doelstellingen van de nieuwe Meerjarenvisie, maar ook scherper verbonden met beheersmaatregelen en monitoring en de financiële impact in kaart gebracht. Zo is risicomangement nog meer geïntegreerd geraakt in de kwaliteitscycli van onze kernprocessen: natuurbeheer, erfgoedbeheer, museaal werk, ICT en bedrijfsvoering.

De tien belangrijkste risico's zijn:

1. Verminderde kwaliteit van het bezit (gebouwen en museale collectie)
2. Afname biodiversiteit
3. Aantasting/verval bezit
4. Omvang en risico m.b.t. effectenportefeuille
5. Afhankelijkheid van subsidies
6. Stijging van kosten of daling van inkomsten
7. Personeelstekort
8. Verstoring van de interne organisatie
9. Wegvallen draagvlak in de samenleving en politiek
10. Aantasting welzijn medewerker(s)

Eik risico heeft verschillende oorzaken, gevolgen en bijbehorende maatregelen om de risico's te verminderen. Deze staan in het overzicht genoemd tezamen met o.a. de kans van optreden, de impact, de financiële implicaties, de prioritering, de monitoring en de intern verantwoordelijke afdeling(en) binnen GLK. De monitoring van de risico's en het nemen van de beheersmaatregelen om de risico's te verkleinen maakt onderdeel uit van een groot aantal functies binnen GLK. In de kwaliteitscycli van onze kerntaken m.b.t. het beheer en onderhoud van het bezit is risicomangement een integraal onderdeel van onderliggende processen. Dat geldt ook voor interne processen t.a.v. van ICT en financiën. In december 2025 is in de Raad van Toezicht het vernieuwde en uitgebreide risico-overzicht van GLK besproken. De risico-matrix is een "levend" document dat jaarlijks wordt geactualiseerd.

ICT

Een toekomstbestendige organisatie vraagt om digitale systemen die betrouwbaar, veilig en ondersteunend zijn. In 2025 werd verder gewerkt aan de grote moderniseringsslag die we de afgelopen jaren hebben ingezet. Deze digitaliseringsbeweging is al lang geen afzonderlijk project meer, maar een essentieel onderdeel van de dagelijkse bedrijfsvoering. De keuzes die we maakten, vormden een belangrijke stap richting een organisatie die zowel intern als extern sneller, veiliger en efficiënter kan opereren. Het jaar wordt gekenmerkt door drie sporen die steeds meer in elkaar grijpen: procesoptimalisatie, applicatieontwikkeling en datakwaliteit. In AFAS zijn steeds meer processen gestroomlijnd, van inkoop en contractafhandeling tot verlof, verzuim en personeelsdossiers. Daarmee groeit AFAS uit tot een centrale plek binnen de organisatie waar gegevens betrouwbaar worden vastgelegd en waar workflows medewerkers ontlasten. Dat moet leiden tot minder administratieve druk, maar ook tot betere compliance en meer grip op financiën en personeel.

Parallel daaraan werkten we verder aan P8, het nieuwe kernsysteem voor vastgoed, terreinen en beheer. De koppeling met GIS, die in 2025 verder werd getest en verfijnd, vormt de sleutel om informatie integraal beschikbaar te maken: kaarten, objectgegevens, beheermaatregelen en dossiers moeten samenkomen in één omgeving die beheerders, projectleiders en beleidsmakers in staat stelt om snel en onderbouwd te handelen.

De modernisering van ICT vroeg daarnaast aandacht voor veiligheid. Cyberdreigingen nemen toe en organisaties zoals de onze, met veel data en een maatschappelijk profiel, zijn gevoelig voor aanvallen. Daarom volgden medewerkers trainingen in security-awareness. Hoewel het speels werd vormgegeven, onder meer in de vorm van een digitale escaperoom, was de boodschap serieus: cyberveiligheid begint bij gedrag. De organisatie is zo sterk als haar zwakste schakel, en in 2025 werkten we doelgericht aan het verkleinen van die kwetsbaarheid.

Integriteitsbeleid

Een vastgesteld integriteitsbeleid speelt een belangrijke rol bij het bevorderen en borgen van integriteit. Het geeft duidelijkheid over de uitgangspunten van integriteit, over de kaders en regels die van toepassing zijn bij de diverse onderdelen en over de samenhang tussen instrumenten. Een beleidsplan alleen is echter niet voldoende, het beleid uitdragen en draagvlak creëren is minstens zo belangrijk. Het onderwerp integriteit gaat alleen leven als het een regelmatig terugkerend onderwerp is in gesprekken en overleggen. Het gaat erom dat medewerkers zich bewust blijven van integriteit. Hierin hebben alle betrokkenen hun eigen verantwoordelijkheid. Het integriteitsbeleid en de gekoppelde regelingen en instrumenten zijn onlosmakelijk verbonden aan de arbeidsovereenkomst van medewerkers. Gemaakte afspraken en regelingen over integriteit moeten worden nageleefd door alle medewerkers. Bij het niet naleven van de afspraken en regelingen kunnen op basis van de arbeidsvoorwaarden maatregelen worden getroffen. Op onze website www.glk.nl/goed-bestuur/integriteit staat meer informatie over ons integriteitsbeleid.

Naast het vastleggen van de gewenste integriteit in het integriteitsbeleid, de gedragscode, de arbeidsvoorwaarden, heeft Geldersch Landschap & Kasteelen twee externe vertrouwenspersonen waarvan één mannelijke en één vrouwelijke. Daarnaast staat er een extern meldpunt op de website met bijbehorend beleid en uitvoeringswijze voor mogelijke schendingen integriteit. In 2025 hebben de vertrouwenspersonen één melding ontvangen.

Vrijwilligersbeleid

Vrijwilligers zijn voor GLK van onschatbare waarde. Ze ondersteunen de organisatie door op de kastelen en in de terreinen te werken, door flora en fauna te monitoren, door schapen te hoeden etc. Het vrijwilligersbeleid geeft inzicht in hoe GLK het werk van vrijwilligers ziet, en wat ze hen te bieden heeft. GLK heeft met alle vrijwilligers een vrijwilligersovereenkomst afgesloten, waarin de samenwerking, de afspraken, rechten en plichten jegens elkaar zijn vastgelegd. Gemaakte afspraken en regelingen over integriteit moeten ook worden nageleefd door onze vrijwilligers.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

De wijze waarop de stichting invulling geeft aan maatschappelijk verantwoord ondernemen is verwoord in de nota 'Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen 2018 – 2025'. Deze is gepubliceerd op onze website.

Het maatschappelijk ondernemen ontwikkelt zich snel. Dit betreft niet alleen het inspelen op de duurzaamheid van gebouwen, energieverbruik en klimaatneutraal willen zijn. Dit betreft ook diversiteit en inclusie en hoe we als organisatie hiermee omgaan. Alhoewel er allerlei initiatieven worden ondernomen, ontbreekt een integraal plan met bijbehorende stappen en doelen. Het beleid t.a.v. diversiteit en inclusie wordt de komende jaren opgesteld en verder uitgewerkt.

Impact

LandschappenNL is het samenwerkingsverband van 20 landschapsorganisaties die zich inzetten voor de bescherming en het beheer van landschap, natuur en het cultuurhistorisch erfgoed in Nederland. Door krachten te bundelen, versterken we de kwaliteit van het landschap en vergroten we de betrokkenheid van burgers. Samen vertegenwoordigen we ruim 78.632 vrijwilligers, bijna 308.550 donateurs, beheren we ruim 119.657 hectare beschermde natuur en meer dan 854 monumenten.

Om de twee a drie jaar voeren de samenwerkende organisaties een onderzoek uit naar hun impact om meer inzicht te krijgen in de resultaten van hun werk.

Afgelopen jaren onderzochten we:

- Samenwerking, vrijwilligers en burgerbetrokkenheid (2019)
- Landschapskwaliteit (2021)
- Natuur en klimaat (2024)

Ook publiceren we jaarlijks gezamenlijke cijfers over gezamenlijk beschermde natuur, landschap en erfgoed. En ook over draagvlak, interactie en beleving. De impactrapportages en de infographics zijn te vinden op www.landschappen.nl/impact.

In de vooruitblik meerjarenvisie 2021-2025 zijn doelen geformuleerd met betrekking tot duurzaamheid. Ten opzichte van het uitgangsjaar 2019 is voor 2025 een reductie van CO2-uitstoot van 65% vastgelegd. Hiervoor zijn vele maatregelen in gang gezet. Duurzaamheid zal de komende jaren uitgebreid worden naar de hele keten van gebruikers en leveranciers.

Communicatie met belanghebbenden

Geldersch Landschap & Kasteelen staat voor haar doelstellingen en communiceert hierover open en transparant naar alle partijen. Zowel in informatieverstrekking als omgang met belanghebbenden. Belanghebbenden zijn onder te verdelen in medewerkers, vrijwilligers, donateurs, schenkers, omwonenden, bezoekers, relaties, bedrijven, overheden, particulieren, pers, landbouw-, erfgoed- en natuur- en milieu organisatie. De specifieke doelgroepen worden met diverse communicatiemiddelen zoals ons kwartaalblad "MooiGelderland", het jaarverslag, een publieksversie van het jaarverslag, de website, social media, nieuwsbrieven, persberichten, gebiedsgerichte en projectgerichte informatiebijeenkomsten, donateursdagen en excursies en door deelname aan diverse overleg- en samenwerkingsverbanden geïnformeerd. Het jaarverslag wordt gepubliceerd op de website, een verkorte publieksversie wordt opgenomen in ons kwartaalblad "MooiGelderland". Donateurswervingsacties vinden plaats via leadwerving, warme adressen, giftenacties en online campagnes.

Het marketing en communicatiebeleid ligt vast in een meerjarenplan. Het beleid is gericht om een goede relatie te hebben met belanghebbenden en belangstellenden en hun gericht te informeren over het belang van natuur, landschap en erfgoed, actuele ontwikkelingen, activiteiten van de stichtingen, bestedingen van de ontvangen gelden. De communicatie vindt plaats via verschillende uitingen, gericht op de doelgroepen zoals publicaties, informatiepanelen, informeren van overheden, deelname aan netwerken en overlegorganen. De afdeling Marketing, communicatie en fondsenwerving is verantwoordelijk voor de coördinatie en uitvoering van alle communicatie uitingen. Er is een centraal emailadres waarmee men met alle vragen en opmerkingen terecht kan, waarbij het streven is om zo snel mogelijk, uiterlijk binnen 14 werkdagen een antwoord te geven. Deze reacties worden verzameld tot een informatie- en service overzicht. Jaarlijks analyseert de organisatie de binnengekomen reacties om inzicht te krijgen in de aard en omvang en afhandeling ervan door onze organisatie. Geldersch Landschap & Kasteelen neemt deel aan verschillende structurele overleggen met provincie, gemeenten, waterschappen, bedrijfsleven, grondeigenaren en natuur-, landbouw- en erfgoedorganisaties, zowel op provinciaal niveau als in gebiedsprocessen. Met de koepelorganisatie LandschappenNL wordt landelijk samengewerkt m.b.t. belangenbehartiging (nationaal/internationaal niveau) en landelijke fondsenwerving.

Interactie met publiek en samenleving is een belangrijke pijler in de meerjarenvisie. We willen nieuw publiek bereiken via excursieprogramma's, leadwerving en content marketing.

Het jaar 2025 liet opnieuw zien hoe sterk het publiek zich verbonden voelt met GLK, en hoe die verbinding verandert door een samenleving die sneller, digitaler en veeleisender wordt. Onze zichtbaarheid en maatschappelijke betekenis worden niet langer uitsluitend bepaald door de fysieke locaties die we beheren, maar evenzeer door de manier waarop we verhalen vertellen, kennis delen en uitnodigen tot participatie. Daarom kozen we in 2025 voor een andere benadering onder in het kader van "Ontmoet GLK". We organiseerden kleinschalige bijeenkomsten voor donateurs zoals op landgoed Klein Noordijk en de lezing 'Vrouwen van Cannenburg'. Beide evenementen waren uitverkocht. Op 21 november vond het eerste GLK Landschapssymposium plaats. We ontvingen ruim 250 donateurs in de prachtige Grote Kerk van Doesburg. De presentaties 'Verbonden in tijd en ruimte' van Elyze Storms-Smeets en 'Het Nederlandse landschap in 2120' van Tim van Hattum namen ons mee in wat we kunnen leren van het verleden, én hoe ons land, met de natuur als bondgenoot, er uit kan zien in 2120. Aansluitend presenteerden we onze nieuwe Meerjarenvisie.

In 2025 waren er 247 excursies met ongeveer 3.600 deelnemers. Dit is ongeveer gelijk aan de cijfers in 2024 maar het percentage nieuw publiek is wel toegenomen naar 64%. Bij nieuwsbriefabonnees steeg het aantal van 55.176 eind 2024 naar 61.994 eind 2025. Het aantal unieke website sessies is het afgelopen jaar gestegen naar 1.296.226. In 2024 lag dit aantal op 1.177.778. Ten opzichte van de voorgaande jaar hebben we weer een mooie stijging van de social media-accounts gerealiseerd, waarbij we het kanaal Twitter/ niet meer actief is en dus ook niet meer wordt meegeteld. Alle corporate kanalen bij elkaar opgeteld hebben 55.750 volgers (t.o.v. 52.552 in 2024). Als je daar de kastelenaccounts bij optelt komen we op 87.147 volgers eind 2025.

Het aantal donateurs is in 2025 gedaald naar 47.644 t.o.v. 47.991 het jaar ervoor. De afname zit hem vooral in de forse terugval van het aantal cadeaudonateurs vanwege het feit dat Van Gent de samenwerking heeft stopgezet en geen cadeaudonateurschappen meer weggeeft vanwege gewijzigd beleid. De groeisegmenten zijn periodieke schenkers en losse giftgevers.

Van de geworven baten is 4,2% besteed aan wervingskosten (gewenste verhouding is maximaal 25%).

Vooruitblik 2026

Het beleid voor de toekomst

In 2025 ontwikkelden we met elkaar een nieuwe strategische koers die richting geeft aan het komende decennium. De Meerjarenvisie 2026–2035 draagt de titel *Thuis in het landschap*. Centraal staat de droom dat we "samen met iedereen die zich verbonden voelt met Gelderland werken we aan een toekomstbestendig landschap, waar het gezond en gelukkig leven is."

Om deze droom te realiseren hebben we een drietal hoofddoelen geformuleerd:

1. Toekomstbestendig maken van ons bezit en het Geiderse landschap;
2. Vergroten van onze maatschappelijke waarde voor een diverse Gelderse samenleving;
3. Ontwikkelen naar een samenwerkingsgerichte en ondernemende organisatie.

De meerjarenvisie is geconcretiseerd in het beleidsplan 2026-2030 dat parallel daaraan werd geschreven en vervolgens vertaald in het jaarplan 2026. Daarmee hebben we een heldere koers voor de komende jaren uitgezet die ons in staat stelt de kansen die we zien te benutten en voorbereid te zijn op de bedreigingen van een turbulente wereld.

Daar gaan we in 2026 volop mee aan de slag. Dat zal gaan met een gewijzigde samenstelling van de directie. Per 1 april heeft Marleen van den Ham als nieuwe adjunct-directeur het stokje overgenomen van Theo Meeuwissen. Na 10 jaar voor GLK te hebben gewerkt en 40 jaar actief te zijn geweest in de inrichting en het beheer van het landelijk gebied, gaat Theo met pensioen. Op zijn inspirerende nalatenschap en grote betekenis voor GLK bouwen we de komende jaren verder.

Als we vooruitkijken naar de komende tien jaar, zien we een opgave die omvangrijk is, maar ook inspirerend en uitdagend. De effecten van klimaatverandering, de druk op ruimte en water, de opgave om omvangrijke bouwprojecten in te passen in het landschap, de toenemende recreatie, de behoefte aan erfgoedverhalen en de complexiteit van het bestuurlijke landschap vragen om een organisatie die stevig staat, maar ook soepel meebeweegt. GLK heeft in 2025 laten zien dat het die organisatie kan zijn: geworteld in traditie, maar met een open blik; deskundig en zorgvuldig, maar ook ondernemend; gericht op kwaliteit, maar altijd verbonden met de samenleving.

Met het coalitieakkoord "Aan de slag: Bouwen aan een beter Nederland" lijkt weer meer aandacht en geld te komen voor de problematiek omtrent natuur, klimaat en grondgebruik. De Natuurherstelverordening wordt uitgevoerd wat kansen geeft om de problemen structureel en integraal op te lossen. Maar er is tegelijkertijd een tendens om te kijken hoe regels kunnen worden geschraapt en vereenvoudigd met het gevaar voor een verdere verslechtering van natuur en klimaat. Er is grote twijfel of de juridische houdbaarheid van de geplande maatregelen voldoende is bijvoorbeeld bij het zoeken naar een alternatief voor de Kritische Depositiewaarde (KDW), het invoeren van een rekenkundige ondergrens en vertrouwen in, nog vaak onvoldoende bewezen, technologische innovaties.

Het Geldersch Landschap heeft in 2026 een substantiële donatie ontvangen ten behoeve van kasteel Biljoen. Deze donatie is eind 2025 overeengekomen en zal in de jaarrekening 2026 worden verwerkt.

Met het afronden van dit verslagjaar wenden we onze blik weer naar de toekomst toe. Dank aan iedereen die in 2025 een bijdrage heeft geleverd maar ook weer in 2026 voor ons klaar staan: medewerkers, vrijwilligers, pachters, fondsen, Postcode Loterij, donateurs, scholen, overheden, bezoekers. Dankzij hun inzet is GLK veel meer dan een organisatie; het is een gemeenschap die samen verantwoordelijkheid draagt voor het landschap en erfgoed dat aan ons allen toebehoort en bijdraagt aan ons welzijn.

Michel van Maarseveen
Directeur-bestuurder

Verslag Raad van Toezicht

Algemeen

Onze Raad van Toezicht werd medio vorig jaar opgeschrikt door het volkomen onverwachte overlijden van Frank Tierloff. Gedurende zijn toezichtsperiode was hij voor ons een zeer gewaardeerd lid van de Raad van Toezicht met een steevast kritische maar ook humorvolle bijdrage. Aangezien eind 2026 twee leden aftreden wegens het verstrijken van de statutaire benoemingsperiode en niet hernoembaar zijn, is er voor gekozen om de werving van de opvolger van Frank te combineren en drie nieuwe leden tegelijkertijd te zoeken.

Vanwege de naderende pensioengerechtigde leeftijd van adjunct-directeur Theo Meeuwissen is intensief gesproken over het gewenste profiel van zijn opvolger. De Raad van Toezicht was nauw betrokken bij de werving en de keuze voor zijn opvolger Marleen van den Ham, die per 1 maart door de directeur-bestuurder is benoemd als adjunct-directeur.

Advisering over beleid

Meerdere malen hebben wij mee kunnen denken met de totstandkoming van de meerjarenvisie. Het traject om te komen tot een geactualiseerde meerjarenvisie 2026-2035 en daaraan gekoppeld een beleidsplan voor de periode 2026-2030 heeft eind vorig jaar tot vaststelling geleid. Wij kijken met veel plezier hoe via brede consultaties aan beide richtinggevende documenten is gewerkt. De eerste vertaling heeft al plaatsgevonden in het jaarplan voor 2026 'Klaar voor de toekomst'.

Met de nieuwe visie laat Geldersch Landschap & Kasteelen zien welk koers wordt gekozen in een tijdgewricht waarin de opgaven voor natuur en landschap nog immer groot zijn en ook de klimaatopgave ons stelt voor uitdagende doelen zowel in ons terrein- als gebouwenbeheer. Ondanks vrijwel stilvallend rijksbeleid met een demissionair kabinet is via onze koepel LandschappenNL samen met decentrale overheden en organisaties als LTO constructief gewerkt aan bouwstenen voor nieuw kabinetsbeleid.

Algemene vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar zevenmaal vergaderd. Naast de vier reguliere vergaderingen (20 februari, 22 mei, 9 oktober en 9 december) hebben er twee themavergaderingen plaatsgevonden waarbij een bezoek werd gebracht aan kasteel Ammersoyen (17 april) en de Heerlijkheid Beek (13 november). De themavergadering op kasteel Ammersoyen stond in het teken van de meerjarenvisie, de bedrijfsvoering van de opengestelde kastelen, het museumbeleid en de nieuwe presentatie van het kasteel. De themavergadering in Beek had als onderwerpen de meerjarenvisie 2026-2035, het beleidsplan 2026-2030, het jaarplan 2026 en de kwaliteitscyclus in het terreinbeheer. De bijeenkomst werd afgesloten met een rondleiding over de Heerlijkheid Beek. De vergadering van 21 november ging over de benoeming van de nieuwe adjunct-directeur. Aansluitend daarop vond een ontmoeting plaats met de leden van de Raad van Toezicht van het op te richten Slavernijmuseum.

In het verslagjaar is in de reguliere vergaderingen gesproken danwel besloten over:

- Managementletter accountant
- Accountantsverslag en jaarrekeningen 2024 van de vier stichtingen die deel uitmaken van Geldersch Landschap & Kasteelen
- Risico-overzicht
- Verwerving landgoed Klarenbeek te Doornspijk
- Benoemingen leden VBC
- Zelfevaluatie
- Aanpassing statuten Brantsen van de Zyp Stichting
- Toelichting bedrijfsvoering opengestelde kastelen
- ICT
- Wervingsprocedure opvolging adjunct-directeur

- Opstellen profielen en werving 3 leden Raad van Toezicht
- Meerjarenvisie 2026-2035 en beleidsplan 2026-2030
- Jaarplan 2026 'Klaar voor de toekomst'
- Begrotingen 2026
- Directierapportages
- Vergoeding leden Raad van Toezicht

Invulling toezichthoudende taak

De Governance van Geldersch landschap & Kasteelen bestaat in de kern uit de directie en de Raad van toezicht. De Raad van Toezicht ziet toe op het functioneren van de stichting en de directie. Daarnaast adviseert en ondersteunt de raad de directie waar nodig. De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht staan beschreven in de statuten.

Leden van de Raad van Toezicht werken autonoom en zijn onafhankelijk. Zij beoordelen of de doelen worden gehaald. Dat doen zij onder andere aan de hand van het strategisch beleidsplan en het jaarplan.

Toezichtsdoelen

De Raad van Toezicht hanteert heldere toezichtsdoelen om richting en focus aan zijn werkzaamheden te geven. Deze doelen omvatten het bewaken van de strategische koers, het toezien op een solide en transparante bedrijfsvoering, het monitoren van de financiële continuïteit en risico's, het bevorderen van goed bestuur en het borgen van de maatschappelijke opdracht van de organisatie. De Raad ziet erop toe dat besluitvorming zorgvuldig, onafhankelijk en in lijn met de Governance Code Cultuur plaatsvindt.

Reflectie op effecten en resultaten van het toezicht

In het verslagjaar heeft het toezicht bijgedragen aan zorgvuldige besluitvorming en aan de verdere versterking van het bestuurlijk en organisatorisch functioneren van Geldersch Landschap & Kasteelen. Door regelmatige bespreking van strategische ontwikkelingen, risico's, financiële positie en voortgang van beleid heeft de Raad van Toezicht zicht gehouden op zowel de continuïteit van de organisatie als op de realisatie van de langetermijndoelen.

De Raad heeft hierbij nadrukkelijk aandacht gehad voor het bewaken van samenhang tussen strategie, uitvoering en beheersing. Onderwerpen als risicomanagement, ICT en informatievoorziening zijn hierbij expliciet betrokken. Het toezicht heeft bijgedragen aan een open dialoog met de directie, waarin vertrouwen de basis vormt en kritische vragen worden gesteld om inzicht te verkrijgen en gezamenlijk tot afgewogen besluiten te komen.

Risico's, dilemma's en aandachtspunten

Bij het toezicht houden ontstaan soms lastige keuzes. Het gaat bijvoorbeeld om de balans tussen vertrouwen en kritisch kijken, en tussen lange termijn plannen en wat er nu speelt. In dit jaar heeft de Raad besproken hoe signalen over mogelijke risico's worden herkend en aangepakt. Dit gebeurt zowel binnen de Raad als in het contact met de directie. De Raad heeft hierover gezamenlijke afspraken gemaakt om te borgen dat de Raad met één stem communiceert richting de directie, terwijl binnen de Raad ruimte blijft voor verschillende perspectieven en expertises. Deze reflectie heeft bijgedragen aan verdere rolvastheid en aan een heldere taakopvatting binnen het toezichthoudend proces.

Zelfreflectie op het functioneren van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht vindt het belangrijk om regelmatig stil te staan bij het eigen functioneren. De Raad ervaart het afgelopen jaar een open en constructieve samenwerking, waarin sprake is van betrokkenheid, onderling vertrouwen en ruimte voor verschillende invalshoeken. De diversiteit in achtergrond en expertise van de leden wordt daarbij als een belangrijke meerwaarde gezien voor de kwaliteit van het toezicht.

Tegelijkertijd blijft de Raad aandacht houden voor de verdere ontwikkeling van de samenwerking binnen de Raad en voor het verduidelijken van een gezamenlijke toezichtvisie. Dit is extra belangrijk gezien de veranderingen in de samenstelling van de Raad in de komende jaren.

Evaluatie van het functioneren

In februari 2026 heeft een zelfevaluatie van de Raad van Toezicht plaatsgevonden over het afgelopen jaar, die extern is begeleid door PublicSpint. Tijdens deze bijeenkomst is stilgestaan bij het functioneren van de Raad als geheel, de onderlinge samenwerking, de wijze van toezichthouden en de interactie met de directie.

Aan de hand van een concrete casus is gesproken over rolopvatting, informatievoorziening en communicatie. De evaluatie werd door de leden als open en waardevol ervaren en bood ruimte voor zowel reflectie als gezamenlijke leerpunten. De uitkomsten van deze evaluatie worden benut om het toezicht ook in de komende jaren verder te versterken.

Financiële Audit Commissie en Remuneratiecommissie

De Financiële Audit Commissie (FAC) controleert het financieel beleid, de begroting en de jaarrekening ter voorbereiding op de reguliere vergaderingen van de Raad van Toezicht. De FAC vergaderde in 2025 zes keer (3 februari, 2 juni, 12 mei, 6 oktober, 31 oktober en 17 november). Bij een aantal vergaderingen was de accountant aanwezig om de managementletter en jaarrekening te bespreken. Een keer per jaar heeft de FAC overleg met de Vermogens Beheer Commissie die de Raad en directie adviseert over het beleggingsbeleid.

De FAC heeft met de directie veel aandacht besteed aan de risicomatrix. Alle risico's en maatregelen zijn in kaart gebracht en per risico is bekeken wat de mogelijke financiële gevolgen zijn en welke reserves nodig zijn.

De Remuneratiecommissie heeft op 17 februari het jaarlijkse functioneringsgesprek gevoerd met de directeur-bestuurder. Tijdens dit gesprek zijn ook zijn nevenfuncties besproken. Het salaris van de directie is passend binnen de regeling Goede Doelen organisaties.

Overige activiteiten

In het verslagjaar is overleg gevoerd met de Ondernemingsraad.

Een vertegenwoordiging van de Raad van Toezicht neemt deel aan de donateurs- en vrijwilligersdagen. De opzet van deze dagen was nieuw dit jaar.

Namens de Raad van Toezicht neemt de voorzitter deel aan vergaderingen van de Raad van Advies en aan bijeenkomsten georganiseerd vanuit LandschappenNL. Ook in 2025 werd deelgenomen aan de tweedaagse werkconferentie georganiseerd door het Utrechts Landschap en de bestuurdersdag.

Jaarlijks organiseert Geldersch landschap & Kasteelen met partnerorganisaties het Gelderse Oogstfeest waar vanuit de Raad van Toezicht eveneens aan wordt deelgenomen. Afgelopen jaar wist prof. Matthijs Schouten zijn gehoor zeer te inspireren met zijn inleiding.

De eindejaarsbijeenkomst voor onze medewerkers vond dit jaar plaats op Staverden waar we met elkaar konden zien hoever de (restaurant)werkzaamheden zijn gevorderd. Een delegatie van de Raad was aanwezig.

De Raad van Toezicht spreekt zijn oprechte dank en waardering uit aan de directie, medewerkers en vrijwilligers voor hun grote inzet, toewijding en veerkracht in het afgelopen jaar. Hun gezamenlijke inspanningen hebben in belangrijke mate bijgedragen aan het behalen van de gestelde ambities, ondanks de complexe en uitdagende omstandigheden.

Vooruitblik 2026

Per 1 april 2026 nemen we afscheid van adjunct-directeur Theo Meeuwissen. We zijn hem enorm dankbaar voor de plezierige samenwerking en zijn waardevolle inbreng in onze vergaderingen.

We hebben er alle vertrouwen in dat we op prettige wijze samenwerken met zijn opvoiger Marleen van den Ham.

Eind 2026 zal de samenstelling van de Raad veranderen wanneer Mariëtte Doornekamp en Elsbeth Boerboom aftreden en drie nieuwe leden gefaseerd toetreden tot de Raad.

Samenstelling RvT

Per 31 december 2025 was de samenstelling als volgt:

- Mevrouw M.A.J. van der Tas, voorzitter, tevens lid remuneratiecommissie
- Mevrouw mr. E.C.J. Boerboom, vicevoorzitter
- Mevrouw M. Doornekamp, lid, tevens voorzitter Financiële Audit Commissie
- Mevrouw S. Bouaazi, lid, tevens lid Financiële Audit Commissie
- Mevrouw M.K. Arah, lid
- De heer drs. R.J.J. Stevens, lid, tevens lid remuneratiecommissie

(Neven)-functies leden RvT

M M.A.J. (Marja) van der Tas (voorzitter en lid remuneratiecommissie)

Vennoot Task4You, plaatsvervangend voorzitter commissie Milieueffectrapportage plaatsvervangend voorzitter Ecologische Autoriteit, lid Raad van Commissarissen Kuiper Compagnons, lid adviescommissie Nationale Parken (min. LNV), voorzitter Bosch van Rosenthalstichting, lid Raad van Advies Stichting Natuurvolgend Bosbeheer en voorzitter planadviesraad Deventer.

Mr. E.C.J. (Elsbeth) Boerboom MBA (vicevoorzitter)

Bestuurder beleggingsportefeuille in onroerend goed, partner Future Flow organisatieadvies en coaching, bestuurslid Deventer Binnenstadsmanagement, lid RvC van de NV Centrumgarage Deventer.

M. (Mariëtte) Doornekamp (lid Financiële Audit Commissie)

Vice-voorzitter bestuur Stichting Aandelen Remeha, lid bestuur Stichting DHV Haskoning, lid Raad van Advies Stichting Administratiekantoor Damen, lid Raad van Commissarissen Ebusco NV, parttime docent Avicenna commissaris-opleiding.

S. (Safae) Bouaazi MsC RE (lid financiële Audit Commissie)

IT Riskmanager Rabobank Groep.

M.K. (Marije) Arah

Eigenaar ERIN Interimmanagement en partner CisiC B.V., interim secretaris Wolvencommissie Gelderland, interim bestuurslid D66 Rheden.

Drs. R. (Ron) Stevens (lid remuneratiecommissie)

Management consultant BMC, commissaris Stichting Cultuur Zonder grenzen, voorzitter Stichting Stut, lid Raad van Toezicht stichting Neos, lid Raad van Toezicht stichting Oud Burger Gasthuis, voorzitter energiecoöperatie Wind- en zonnepark Nijmegen.

Mr. F.L.V.P.L. (Frank) Tierloff (tot 2 juli 2025)

Voorzitter Raad van Bestuur Kadaster Nederland en bestuurder van de Kadasters op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Integriteit

Op basis van de CBF-richtlijnen hanteert de organisatie voor de RvT de 'Verklaring Belangenverstrengeling'. Vanwege de transparantie worden de hoofd- en nevenfuncties van de leden van de RvT op de website van Geldersch Landschap & Kasteelen vermeld.

27 mei 2026

M.A.J. van der Tas, voorzitter Raad van Toezicht

Verkort verslag Raad van Advies

Werkzaamheden

De Raad van Advies (RvA) heeft tot doel het gevraagd en ongevraagd adviseren van de directie, vooral op het gebied van strategie, (meerjaren-) beleid en relevante ontwikkelingen in de samenleving.

In 2025 is de RvA drie keer plenair bijeengewees: in maart (Kasteel Doorwerth), in juni (Huis te Eerbeek) en in November (Beek-Ubbergen). De directie heeft daarnaast meerdere leden van de RvA om adviezen gevraagd, onder andere over aspecten van veiligheid en de actuele politieke ontwikkelingen.

Besproken onderwerpen

- Museumbeleid
- Meerjarenvisie 2026-2035
- Beleidsplan 2026-2030
- Directierapportages
- Evaluatie advies omgevingswet
- Inventarisatie onderwerpen 2026

Overige activiteiten

Leden van de RvA hebben individueel deelgenomen aan een reeks van interne en externe (netwerk)bijeenkomsten waaronder het jaarlijkse Oogstfeest van de Gelderse natuurorganisaties, de vrijwilligersbijeenkomst, de donateursbijeenkomst en de Groene Kerstlezing.

Samenstelling van de Raad van Advies

Door het reglementair aflopen van zittingstermijnen, is de samenstelling van de RvA in de loop van 2025 flink gewijzigd. Eind 2025 waren de leden van de Raad:

C.H. (Kees) van Baak (voorzitter)

Voormalig docent aardrijkskunde en inspecteur van het onderwijs, voormalig lid Provinciale Staten van Gelderland en gemeenteraadslid in Nijkerk, oud-voorzitter Raad van Toezicht Stichting Rijdende School, oud-voorzitter en nu vrijwilliger educatie Stichting Stoomgemaal Arkemheen, secretaris Stichting Weeshuis Nijkerk.

drs. M.C.L. (Muriel) Arts

Directeur Groot Aandeelhouder advies en interim management bureau in duurzaamheid. Voormalig directeur bij Unilever, Grolsch en KPN.

ir. E.J.W. (Edo) Dijkman

Directeur bij CLM Onderzoek en Advies en directeur/bestuurder Farm Gas Live.

ing. R.J.M. (Rob) Franken

Algemeen directeur / statutair bestuurder bij Aqualab Zuid, dochteronderneming van waterbedrijven Evides, Brabant Water en Waterbedrijf Limburg.

drs. A.H. (Ankie) van de Kruijs

Historicus, programmamanager van het Centre of Expertise Leren met ICT verbonden aan de Hogeschool Arnhem-Nijmegen.

ir. M.A. (Ties) Kuijpers

Opgeleid als waterbouwkundig ingenieur (Delft). Werkzaam als business analist bij Alliander N.V. Voorheen gemeenteraadslid in gemeente Rheden.

Stichting Het Geldersch Landschap

H. (Henk) Lindt MPM

Werkzaam bij de politie Oost-Nederland en voormalig voorzitter van de Stichting Groen Netwerk

E.A.C. (Emily) barones van Lynden

Trainee Bestuur & Organisatie bij BMC.

mr. H.F. (Hilal) Mauer-Dogan

Advocaat aanbestedingsrecht en bouwrecht bij Poelmann van den Broek advocaten.

J. (Jeroen) Roozendaal

Operationeel Directeur bij full-service marketingbureau Advise, bestuurder bij RBCZ (het kwaliteitsregister voor de complete zorg), voormalig bestuurslid Stiftsconcerten Weerselo, host van diverse podcasts.

ir. G.L. (Louise) Veerbeek

Werkzaam bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat als beleidsmanager waterveiligheid, voormalig ambtenaar bij het ministerie van LNV op de terreinen landbouw, natuur, gebiedsontwikkeling in Den Haag en regio Oost-Nederland, voormalig bestuurslid energiecoöperatie zonopK&N.

mr. H. (Harm) van Veldhuizen

Media- en communicatie expert, ad interim directeur-bestuurder Deventer Marketing, de citymarketing organisatie van de gemeente Deventer.

H.B.A. (Harold) Viscaal

Ondernemer, (interim) voorzitter, bestuurder en directeur binnen koepelorganisaties en samenwerkingsverbanden die werken aan (transitie)opgaven in de leefomgeving.

drs. G.J.H.G. (Sjors) Willems

Plattelandsgeograaf, zelfstandig beleidsadviseur landbouw, voedsel en natuur; voormalig secretaris Provinciale Raad voor de Leefomgeving Noord-Brabant.

Integriteit

Voor de Raad van Advies gebruikt de organisatie op eigen initiatief de 'Verklaring Belangenverstrengeling' of de vernieuwde 'Integriteitsverklaring leden Raad van Advies' voor nieuwe leden vanaf 2020. Vanwege de transparantie worden de hoofd- en nevenfuncties van de Raad van Advies op de website van GLK vermeld.

Verkort verslag Beheer Advies Commissie

Werkzaamheden

De Beheer Advies Commissie (BAC) adviseert de directie gevraagd en ongevraagd over beleidsnota's, beheervisies, evaluaties en ingrijpende projecten en restauraties, allemaal veelal met betrekking tot natuur en landschap). Daarnaast verschaft de commissie toegang tot een omvangrijk wetenschappelijk netwerk en levert zij informatie over onderzoek en publicaties die voor het werk van GLK relevant kunnen zijn. De commissie komt daartoe jaarlijks een aantal malen in vergadering bijeen; aan deze bijeenkomsten is meestal ook een terreinbezoek gekoppeld. Over meer specialistische zaken is er ook bilateraal contact tussen de individuele leden en GLK.

In 2025 kwam de BAC tweemaal bijeen voor een vergadering: maart 2025 en mei 2025. Daarnaast kwam de BAC in november bijeen voor een reünie met huidige en oud-leden op landgoed Staverden.

Besproken onderwerpen

- Meerjareavisie
- Topologische en chorologische relaties in beheervisies
- Steenmeel (casus Tongerense Heide)
- Analyse Hydrologie Staverden
- Advies natuurherstelstrategie GLK t.b.v. Meerjareavisie
- Afscheid voorzitter
- Benoeming nieuwe voorzitter
- Werving nieuwe leden BAC

Bezochte locaties

- Excursie Hemelse Berg

Samenstelling van de commissie

De Beheer Advies Commissie was in 2025 als volgt samengesteld.

dr. G.F. (Giska) Veen (voorzitter)

Bodemecoloog, afdelingshoofd Terrestrische Ecologie bij Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW). Onderzoek naar bodemdiversiteit in natuurlijke ecosystemen en duurzame landbouw met een focus op de rol van bodemleven in het aansturen van de kringloop van koolstof en voedingsstoffen. Voorzitter van het Nationaal Centre for Soil Ecology (NCSE).

drs. H. (Erik) van den Berg

Landschapshistoricus met specifieke belangstelling voor bosgeschiedenis, historisch ecologie en oude ontginningen. Nu projectleider bij Cultuurland Advies, voorheen specialist erfgoed bij Natuurmonumenten. Tevens lid commissie Bosgeschiedenis KNBV.

dr. ir. R.J. (Rienk-Jan) Bijlsma

Onderzoeker bij Wageningen University & Research met werkveld vegetatie-ontwikkeling, hersteleecologie en historische ecologie. Lid van het OBN-deskundigenteam Droog zandlandschap. Contactpersoon voor het Nationaal Bosreservatenprogramma. Nauw betrokken bij de implementatie van de habitatrictlijn en de rapportage van Natura 2000 habitattypen.

dr. K.J. (Kees) Canters

Bioloog/(landschaps)ecoloog; voorheen milieukundig onderzoeker Universiteit Leiden en TU-Delft, onder meer inzake mitigatie & compensatie natuureffecten veroorzaakt door menselijk handelen; uiteenlopende bestuursfuncties in het groene en sociale domein – zoogdierenman!

Stichting Het Geldersch Landschap

ing. A.H.C. (Annerie) van Daatselaar MA

Zelfstandig landschapsarchitect en -historicus, werkzaam voor gemeentelijke overheden, organisatie op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en cultureel erfgoed en voor ondernemers en bewoners van het Nederlandse buitengebied.

prof. dr. J.G.M. (Jan) Roelofs

Voormalig hoogleraar. Nu gastmedewerker aan de Radboud Universiteit Nijmegen, wetenschappelijk adviseur bij onderzoekcentrum B-ware, gastmedewerker afdeling Aquatische Ecologie en Milieubiologie, leeropdracht Biogeochemie van Wetlands, lid Wetenschappelijke adviescommissie van Natuurmonumenten, Beheer Advies Commissie Limburgs Landschap, POP 3 commissie Provincie Noord Brabant, Beheer commissie Volgermeer gemeente Amsterdam.

drs. P.C. (Piet) Schipper

Gepensioneerd landschapsecoloog met kennis van beheer en planning.

ing. J.G. (Jan) Streefkerk

Hydroloog, oud-werknemer bij Staatsbosbeheer en projectleider en adviseur voor National Parks and Wildlife Services in Ierland. Betrokken bij beleid, onderzoek en beheer voor natte bos- en natuurterreinen in binnen- en buitenland over de periode 1974 – 2014.

dr. N.W. (Nico) Willemse

Kwartair geoloog / archeoloog met een specifieke belangstelling voor de relatie landschapsdynamiek, natuurontwikkeling en archeologie. In 2000 gepromoveerd op het thema 'natuurhistorische archieven'. Teamleider 'bureau en beleid' bij RAAP Archeologisch Adviesbureau en werkzaam als senior-onderzoeker Fysische Geografie en Archeologie.

Integriteit

Voor de Beheer Advies Commissie gebruikt de organisatie op eigen initiatief de 'Verklaring Belangenverstrengeling' of de vernieuwde 'Integriteitsverklaring leden Beheer Advies Commissie' voor nieuwe leden vanaf 2020. Vanwege de transparantie worden de hoofd- en nevenfuncties van de Beheer Advies Commissie op de website van Landschap & Kasteelen vermeld.

Balans per 31 december 2025

Na verwerking voorstel resultaatverdeling

	31 december 2025	31 december 2024
ACTIVA		
Materiële vaste activa	1.284.300	1.538.850
Vorderingen en overlopende activa	4.591.700	3.127.650
Effecten	13.715.450	13.365.200
Liquide middelen	<u>1.519.400</u>	<u>1.592.800</u>
	<u>19.826.550</u>	<u>18.085.650</u>
Totaal	<u>21.110.850</u>	<u>19.624.500</u>
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
- reserves		
• continuïteitsreserve	352.400	312.450
• bestemmingsreserves	<u>2.970.150</u>	<u>3.807.750</u>
	3.322.550	4.120.200
- bestemmingsfondsen	<u>4.578.500</u>	<u>4.834.200</u>
	7.901.050	8.954.400
Voorzieningen	211.650	452.450
Langlopende schulden	2.119.050	1.649.600
Kortlopende schulden	<u>10.879.100</u>	<u>8.568.050</u>
Totaal	<u>21.110.850</u>	<u>19.624.500</u>

Staat van baten en lasten over 2025

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
BATEN			
Baten van particulieren	2.353.500	1.206.000	3.536.650
Baten van bedrijven	185.050	33.500	83.750
Baten van loterijorganisaties	1.062.500	937.500	937.500
Baten van subsidies van overheden	7.830.100	8.161.000	6.915.450
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	1.495.200	645.400	1.389.550
Baten van andere organisaties zonder winststreven	48.950	239.200	115.150
Som van de geworven baten	12.975.300	11.222.600	12.978.050
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten	6.479.150	6.086.650	6.202.950
Overige baten	126.350	45.750	654.100
Som van de baten	19.580.800	17.355.000	19.835.100
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Behoud en beheer bezittingen	18.500.050	15.826.900	16.784.900
Voorlichting en educatie	580.400	565.350	546.250
	19.080.450	16.392.250	17.331.150
Wervingskosten	544.250	516.950	575.050
Kosten beheer en administratie	1.268.950	1.047.950	956.700
Som van de lasten	20.893.650	17.957.150	18.862.900
Saldo voor financiële baten en lasten	-1.312.850	-602.150	972.200
Saldo financiële baten en lasten	259.500	383.000	597.400
Saldo voor bijzondere posten	-1.053.350	-219.150	1.569.600
Bijzondere posten	-	-	-3.208.350
Saldo van baten en lasten	-1.053.350	-219.150	-1.638.750
Bestemming saldo van baten en lasten:			
Toevoeging/onttrekking aan:			
Continuïteitsreserve	39.950	242.700	-630.450
Bestemmingsreserves	-837.600	-512.000	-1.833.250
Bestemmingsfondsen	-255.700	50.150	824.950
	-1.053.350	-219.150	-1.638.750

Kasstroomoverzicht (opgesteld volgens de indirecte methode)

	2025	2024
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat boekjaar	-1.053.350	-1.638.750
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen/afwaarderingen	455.450	408.500
Ongerealiseerde koersverschillen effecten	-390.200	-717.450
Resultaat verkoop materiële vaste activa	-5.250	-32.450
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie kortlopende vorderingen	-1.464.000	600.850
Mutatie kortlopende schulden	2.311.050	831.300
Mutatie in het werkkapitaal	<u>847.050</u>	<u>1.432.150</u>
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	-146.300	-548.000
Mutatie in voorziening onderhoud gebouwen	-78.100	25.350
Mutatie in voorziening jubilea	-850	2.500
Mutatie in voorziening TOP	-161.850	-233.300
Mutatie in voorzieningen	<u>-240.800</u>	<u>-205.450</u>
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	-387.100	-753.450
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-200.900	-533.900
Opbrengsten uit verkoop materiële vaste activa	5.250	35.050
Aan- en verkoop van effecten	<u>39.900</u>	<u>-2.560.250</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-155.750	-3.059.100
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opgenomen lening o/g	469.450	1.649.600
<i>Netto kasstroom</i>	<u>-73.400</u>	<u>-2.162.950</u>
Liquide middelen begin boekjaar	1.592.800	3.755.750
Liquide middelen einde boekjaar	<u>1.519.400</u>	<u>1.592.800</u>
Afname liquide middelen	<u>-73.400</u>	<u>-2.162.950</u>

Toelichting op de jaarrekening 2025

Algemeen

Doelstelling Stichting

De Stichting heeft ten doel onder meer het behoud van en de zorg voor alsmede voorlichting en educatie omtrent in landschappelijk, natuurwetenschappelijk en/of cultuurhistorisch opzicht belangrijke terreinen in de provincie Gelderland met de zich daarop bevindende monumenten van geschiedenis en kunst, in het bijzonder die, bedoeld in de Monumentenwet.

Boekjaar

Het boekjaar van de Stichting is gelijk aan het kalenderjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de gewijzigde Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende organisaties (RJ 650) en Titel 9 boek 2 BW.

Sinds 2004 zijn de stichtingen Stichting Het Geldersch Landschap, Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen en de Stichting Steunfonds Geldersch Landschap en Kasteelen samengevoegd tot een gezamenlijke werkorganisatie Geldersch Landschap en Kasteelen. Sinds 1 januari 2024 maakt ook de Brantsen Van de Zyp Stichting deel uit van de werkorganisatie. Er is sprake van een Raad van Toezichtmodel. Om deze reden is sprake van een gecombineerde jaarrekening. De stichtingen maken deel uit van de verslaggevende eenheid Stichting Het Geldersch Landschap. De gecombineerde jaarrekening ligt ter inzage ten kantore van Stichting Het Geldersch Landschap.

Stichting Het Geldersch Landschap is statutair en feitelijk gevestigd op de Zypendaalseweg 44 te Arnhem, KvK-nummer 41047543.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Alle bedragen in deze jaarrekening luiden in euro's.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De organisatie beschikt over een gezonde financiële positie met een gezonde liquiditeit en solvabiliteit. De verwachting is dat de organisatie ook in de (nabije) toekomst voldoende kasstromen blijft genereren om aan de verplichtingen te blijven voldoen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa betreft activa benodigd voor de bedrijfsvoering. Aanschaffingen, die bedoeld zijn om de werkzaamheden van de Stichting duurzaam te dienen en die een bijdrage leveren aan het genereren van opbrengsten of het beperken van toekomstige kosten, worden gewaardeerd

tegen aanschaffingsprijs, onder aftrek van lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische en/of technische levensduur.

Verwervingen die in het kader van de doelstelling van de Stichting plaatsvinden en waarmee derhalve niet het duurzaam genereren van opbrengsten wordt beoogd worden niet gewaardeerd maar direct ten laste van de staat van baten en lasten afgeboekt. Eventuele uit het beheer van deze verwervingen voortvloeiende opbrengsten hebben géén causale relatie met de redenen voor aanschaffing en zijn niet voldoende om de totale aan het beheer verbonden kosten te dekken. Voor deze verwervingen bestaat geen voornemen tot vervreemding en/of vervanging op korte of lange termijn. Hiermee vervalt de noodzaak tot afschrijving en is de opbrengstwaarde niet relevant voor de bepaling van het vermogen van de Stichting.

Voor groot onderhoud aan de gebouwen is een voorziening "Voorziening onderhoud gebouwen" gevormd.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden aangewend voor de doelstelling en worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een eventueel noodzakelijk geachte voorziening voor oninbaarheid. De te verwachten maar nog niet ontvangen erfstellingen en legaten zijn vastgesteld aan de hand van berichtgevingen waaruit de omvang voldoende betrouwbaar kan worden geacht.

Effecten

Effecten worden aangewend voor de doelstelling en betreffen voor langere termijn aangehouden vastgelegde liquiditeiten. De effecten worden beschouwd als financiële instrumenten die behoren tot de handelsportefeuille. Ten behoeve van het vermogensbeheer wordt gebruik gemaakt van een vermogensbeheerder waarmee een all-in fee is overeengekomen. De all-in fee is inclusief transactiekosten en wordt via de Staat van Baten verantwoord. Zowel obligaties als aandelen in beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen beurswaarde (reële waarde). De gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten uit vastgelegde liquiditeiten, voor zover betrekking hebbend op ter beurze genoteerde effecten, worden ten gunste of ten laste van de Staat van Baten en Lasten verantwoord.

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op actuele waarde waarbij alle waardewijzigingen in de staat van baten en lasten worden verantwoord, tenzij hedge accounting wordt toegepast ter afdekking van de variabiliteit van toekomstige kasstromen die effect hebben op de staat van baten en lasten (kasstroomhedge). Kasstroomhedge accounting wordt echter niet toegepast door de stichting. De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs. De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen. De stichting heeft geen derivaten.

Liquide middelen

De liquide middelen worden aangewend voor de doelstelling en worden gewaardeerd op de nominale waarde.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen in geval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten.

Bestemmingsreserves

Dit betreft delen van het eigen vermogen van de Stichting waaraan door de directie van de Stichting voorwaarden zijn gesteld voor de aanwending. Aanwending van de bestemmingsreserves alsmede toevoegingen aan bestemmingsreserves worden via de resultaatverdeling verwerkt.

Bestemmingsfondsen

Dit betreft delen van het eigen vermogen van de Stichting waaraan door derden voorwaarden zijn gesteld voor de aanwending. Aanwending van de bestemmingsfondsen alsmede toevoegingen aan bestemmingsfondsen worden via de resultaatverdeling verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden tegen nominale waarde berekend en worden opgenomen voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend boekjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het boekjaar of in een voorafgaand boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal boekjaren.

Pensioenen

De pensioenregelingen van de Stichting kwalificeren als een toegezegde pensioenregeling (defined benefit plan). De pensioenen zijn ondergebracht bij de bedrijfstakpensioenfondsen ABP en BPL, waardoor geen inzicht bestaat in een eventueel tekort of overschot van de fondsen welke zijn toe te rekenen aan de Stichting. Pensioenen zijn derhaive verwerkt als een toegezegde bijdrage regeling (defined contribution plan). Dit is een gebruikelijke verantwoordingswijze. Volgens deze regeling worden de bijdragen aan de pensioenregeling op basis van toegezegde bijdragen als last in de Staat van Baten en Lasten opgenomen in de periode waarover de bijdragen zijn verschuldigd. In december 2025 bedroeg de actuele dekkingsgraad van ABP 123,5% en van BPL 122,3%. De beleidsdekkingsgraad (gemiddelde over 12 maanden) van ABP bedroeg in december 2025 118,3% en van BPL 126,0%. Zowel de actuele als de beleidsdekkingsgraad ligt voor beide pensioenfondsen hoger dan de (minimale) vereiste dekkingsgraad. Indien de beleidsdekkingsgraad te lang onder het vereiste niveau blijft kan dit tot gevolg hebben dat de pensioenen (in de toekomst) noodzakelijkerwijs worden verlaagd. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Langlopende en kortlopende schulden

De langlopende en kortlopende schulden worden gewaardeerd op nominale waarde.

BTW

De stichting voert (deels) BTW-belaste prestaties uit zoals belaste verhuringen van gebouwen, verkoop van artikelen en bosproducten als hout. Voor deze prestaties moet BTW worden afgedragen. De stichting mag de BTW op deze belaste prestaties (deels) in vooraftrek nemen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De bepaling van het resultaat hangt daarnaast ten nauwste samen met de waardering van activa en passiva. Daarbij worden de volgende specifieke grondslagen voor de staat van baten en lasten in aanmerking genomen:

- Onder baten van subsidies van overheden worden bijdragen verstaan die zijn verstrekt ter aanwending binnen de doelstelling van de Stichting. De baten worden verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de subsidievoorwaarde. Indien niet (volledig) aan de subsidievoorwaarden wordt voldaan, kan er sprake zijn van een terugbetalingsverplichting.
- Onder baten uit bezitsbeheer worden baten verstaan die gezien hun aard een rechtstreekse relatie hebben met opbrengsten die voortvloeien uit het op een bepaalde wijze beheren van bezittingen van de Stichting.
- Onder giften worden van derden verkregen middelen verstaan welke door de Stichting om niet zijn verkregen en die een incidenteel karakter hebben. Indien aanwending van de verkregen middelen gebonden is aan nadere voorwaarden, wordt in de balans een bestemmingsfonds opgenomen ter hoogte van het uit deze voorwaarden voortvloeiende bedrag.
- Baten uit erfstellingen en legaten worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Dit is het geval als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de uiteindelijke omvang van de nalatenschap kan worden gemaakt. Erfstellingen en legaten met een bijzondere bestemming worden door middel van de resultaatbestemming verantwoord onder de bestemmingsfondsen.
- Baten uit loterijorganisaties worden verantwoord in het boekjaar waarin sprake is van een onvoorwaardelijke vordering en de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Toerekening van de kosten

Alle kosten met betrekking tot ons bezit: verwervingen, projectkosten (met uitzondering van de projectkosten die betrekking hebben op voorlichting en educatie en fondsenwerving), lasten bezitsbeheer, bijdragen externe organisaties (met uitzondering van de bijdrage aan de LandschappenNL) en externe kosten worden toegerekend aan behoud en beheer bezittingen. Dit geldt ook voor de kosten voor de planning, uitvoering en evaluatie van het bezit.

Externe communicatie, folders en wandelkaarten, evenementen, educatief excursieprogramma, website, jaarverslag en overige communicatiekosten worden evenredig verantwoord onder voorlichting en educatie en eigen fondsenwerving. Kosten binding donateurs en bedrijfsrelaties vallen voor 75% onder voorlichting en educatie en voor 25% onder eigen fondsenwerving. Werving donateurs en bedrijfsrelaties vallen in zijn geheel onder de eigen fondsenwerving.

Onder de kosten beheer en administratie valt: huisvestingskosten kantoor, 60% van de bijdrage aan de LandschappenNL (40% acties derden), kantoorkosten (58% van de automatiseringskosten wordt verantwoord onder behoud en beheer bezittingen / 42% van de porti- en telefoonkosten wordt verantwoord onder behoud en beheer bezittingen en 5% onder voorlichting en educatie) en algemene kosten (accountantskosten en juridische kosten die betrekking hebben op ons bezit worden verantwoord onder behoud en beheer bezittingen).

Bij de personeelskosten is voor iedere medewerker een toerekening gemaakt op basis van de werkzaamheden. In het algemeen geldt dat alle terreinmedewerkers, bouwkundige medewerkers, rentmeester, medewerkers afdeling Landschap en Kastelen en de directie onder behoud en beheer zijn verantwoord. Medewerkers afdeling Communicatie worden voor 75% toegerekend aan voorlichting en educatie en voor 25% aan eigen fondsenwerving. De medewerkers van de afdeling Bedrijfsvoering, Personeel & Organisatie, Financiën & Controlling zijn onder de kosten beheer en administratie verantwoord. Gezien de aard van de werkzaamheden vallen een aantal medewerkers percentueel onder meerdere categorieën.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. De ontvangen en betaalde dividenden en interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Toelichting op de balans per 31 december 2025

ACTIVA

Materiële vaste activa

	31 december 2025	31 december 2024
Machines en installaties	518.550	712.100
Andere vaste bedrijfsmiddelen	765.750	826.750
	1.284.300	1.538.850

Machines en installaties

	2025	2024
Boekwaarde per 1 januari	712.100	656.600
Investeringsen	54.850	272.800
Afschrijvingen	-248.400	-217.300
Boekwaarde per 31 december	518.550	712.100

De investeringen en afschrijvingen 2025 kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Investeringsen	Afschrijvingen
Tractoren	-	132.750
Bouwkundige werktuigen	-	1.450
Materieel terreinbeheer	54.850	114.200
	54.850	248.400

Alle materialen en werktuigen worden gebruikt en onderhouden conform de eisen en voorschriften van het milieukeur.

Andere vaste bedrijfsmiddelen

	2025	2024
Boekwaarde per 1 januari	826.750	759.450
Investeringsen	146.050	261.100
Desinvesteringen	-	-2.600
Afschrijvingen	-207.050	-191.200
Boekwaarde per 31 december	765.750	826.750

De investeringen en afschrijvingen 2025 kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Investeringen	Afschrijvingen
Bedrijfsauto's	146.050	194.950
Kantoorinventaris	-	12.100
	146.050	207.050

De gehanteerde afschrijvingstermijnen op basis van de aanschafwaarden luiden als volgt:

* Kantoorinventaris: verbindingen	15 jaar
* Tractoren, machines en installaties, bouwkundige werktuigen	5 jaar
* Dienstauto's	7 jaar
* Elektrische dienstauto's	8 jaar

De boekwaarde per 31 december kan als volgt gespecificeerd worden:

	31 december 2025	31 december 2024
Aanschafwaarde	4.563.600	4.419.650
Cumulatieve afschrijvingen	-3.279.300	-2.880.800
	1.284.300	1.538.850

In het boekjaar zijn nieuwe terreinen verworven voor een bedrag van € 570.900 en een kerkgebouw voor een bedrag van € 558.650. Conform de grondslagen voor de waardering van activa en passiva worden deze niet geactiveerd, zie pagina 29 (Materiële vaste activa).

De gebouwen die de Stichting bezit zijn verzekerd voor een herbouwwaarde van € 258.976.320.

De herbouwwaarde is opnieuw geïnventariseerd en bepaald per 1 april 2025.

De inventarissen zijn verzekerd voor een waarde van € 3.463.978.

De machines en installaties zijn verzekerd voor een waarde van € 3.259.158.

Vorderingen en overlopende activa

	31 december 2025	31 december 2024
Debiteuren	160.700	323.800
Externe (project)financiering	606.350	806.050
Omzetbelasting	377.150	289.600
Rekening-courant met gelieerde stichtingen	2.560.050	790.800
Overige vorderingen	887.450	917.400
	4.591.700	3.127.650

Alle onder vlottende activa opgenomen vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Debiteuren

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Debiteuren	166.850	376.200
Af: Voorziening voor oninbaarheid (gebaseerd op een individuele beoordeling)	-6.150	-52.400
	160.700	323.800

Externe (project)financiering

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Provincie Gelderland	522.600	697.850
Gemeente Ede	33.800	33.800
Dinamo Fonds	49.950	53.400
Stichting Haagvalken	-	8.350
Stichting De Versterking	-	12.650
	606.350	806.050

Omzetbelasting

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Aangifte omzetbelasting 4e kwartaal	379.100	299.250
Suppletie omzetbelasting 2025	-1.950	-
Suppletie omzetbelasting 2024	-	-9.650
	377.150	289.600

Rekening-courant met gelieerde stichtingen

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen	2.560.050	790.800

Regelmatig worden de rekening-courantverhoudingen geëgaliseerd. Gezien het kortlopende karakter is er geen rente over de rekening-courant berekend.

Overige vorderingen

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Te ontvangen rente bank, rekening-courant	6.800	42.050
Te ontvangen rente obligaties	7.600	6.750
Te ontvangen giften en nalatenschappen	410.750	422.900
Te ontvangen onderhoudssubsidies	119.250	124.450
Te ontvangen opbrengst vakantiewoningen	54.200	40.650
Nog door te berekenen energielasten	27.850	7.800
Nog te factureren huren en pachten	110.200	92.300
Vooruitbetaalde (project)kosten	85.350	95.000
Overige	65.450	85.500
Stand per 31 december	887.450	917.400

Effecten

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Aandelen	5.115.350	4.982.850
Obligaties		
-obligatiefondsen	6.843.650	6.502.850
-overige	1.756.450	1.879.500
	8.600.100	8.382.350
	13.715.450	13.365.200

Het beheer van de beleggingsportefeuille is uitbesteed aan Insingergilissen. Primair doel is het waarborgen van de continuïteit van de stichting op middellange en lange termijn. Als secundaire doelstelling is bepaald dat het vermogen in reële termen in stand dient te worden gehouden. Het beleggingsbeleid is uitgedrukt in het risicoprofiel. Het risicoprofiel is gematigd defensief. De stichting belegt de portefeuille op duurzame en maatschappelijk verantwoorde wijze.

Aandelen

De verkrijgingprijs van de aandelen per 31-12-2025 bedraagt € 3.857.150.

De waarde van de ter beurse genoteerde aandelen per 31-12-2025 bedraagt € 5.115.350.

Obligaties

De verkrijgingprijs van de obligatiefondsen per 31-12-2025 bedraagt € 6.670.400.

De beurswaarde van de obligatiefondsen per 31-12-2025 bedraagt € 6.843.650.

De obligatiefondsen hebben geen nominale waarde.

De overige obligaties hebben een looptijd van 1-23 jaar.
De verkrijgingprijs van de overige obligaties per 31-12-2025 bedraagt € 1.787.900.
De beurswaarde van de overige obligaties per 31-12-2025 bedraagt € 1.756.450.
De nominale waarde van de overige obligaties per 31-12-2025 bedraagt € 2.010.450.

Een specificatie van de beleggingen is opgenomen op de overzicht beleggingen (bijlage 1).

Liquide middelen

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Kas	4.750	8.600
Bank	1.514.650	1.584.200
	<u>1.519.400</u>	<u>1.592.800</u>

Dit betreft kas- en banksaldi welke alle ter vrije beschikking van de Stichting staan.

PASSIVA

Continuïteitsreserve

Het verloop van deze reserve is als volgt:

	2025	2024
Stand per 1 januari	312.450	942.900
Toevoeging boekjaar (van bestemmingsreserve groot onderhoud gebouwen en terreinen)	-	1.650.000
Toevoeging boekjaar	39.950	-2.280.450
Stand per 31 december	352.400	312.450

De continuïteitsreserve is gevormd conform de richtlijn Financieel Beheer van Goede doelen en is bestemd voor dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de stichtingen ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De hoogte wordt bepaald op basis van in de risicomatrix opgenomen risico's, waarbij per risico een financiële inschatting in euro's is gemaakt, rekening houdend met kans, impact en rating. De som van alle ratings bepaalt het maximale risico van de organisatie en daarmee de noodzakelijke hoogte van de continuïteitsreserve. De hoogte van de continuïteitsreserve komt op basis van deze risicoanalyse uit op circa € 14 miljoen. Voor het Geldersch Landschap is de hoogte bepaald op € 1 miljoen.

Bestemmingsreserves

	31 december 2025	31 december 2024
Reserve pachtafkoop	142.150	142.150
Reserve NPL-projectgelden	1.519.250	2.105.200
Reserve groot onderhoud gebouwen en terreinen	1.308.750	1.560.400
Stand per 31 december	2.970.150	3.807.750

Bestemmingsreserves worden gevormd om terreinen en gebouwen veilig te stellen, in te richten en om groot en achterstallig onderhoud uit te voeren. Door het specifiek benoemen van bestemmingsreserves kunnen beschikbare middelen adequaat en doeltreffend worden ingezet. De bestemmingsreserves zijn door het bestuur specifiek benoemd en gemaximaliseerd.

Reserve pachtafkoop

Het verloop van deze reserve is als volgt:

	31 december 2025	31 december 2024
Stand per 1 januari	142.150	142.150
Mutatie boekjaar	-	-
Stand per 31 december	142.150	142.150

De reserve pachtafkoop is bestemd voor de financiering van afkoop van lopende pachtcontracten en verwerving van grondgebonden productierechten. Afkoop van pachtcontracten kan plaatsvinden in die gevallen waarin beëindiging van de pacht uit landschappelijke of landbouwstructureel oogpunt wenselijk is. Besloten is de reserve niet te muteren in 2025, daar hiervoor geen noodzaak wordt voorzien in de komende vijf jaren.

Reserve NPL-projectgelden

Het verloop van deze reserve is als volgt:

	2025	2024
Stand per 1 januari	2.105.200	2.288.450
Toevoeging boekjaar	1.062.500	937.500
Onttrekking boekjaar	-1.648.450	-1.120.750
Stand per 31 december	1.519.250	2.105.200

De besteding van NPL-gelden verloopt conform de afspraken met de NPL. Ieder jaar opnieuw wordt vrijwel de gehele donatie aan projecten uitgegeven of er worden verplichtingen aangegaan. De reserve is voldoende om aan deze verplichtingen te voldoen. Voor een overzicht van de gedane, de verplichte en voorgenomen bestedingen wordt verwezen naar bijlage 4.

Reserve groot onderhoud gebouwen en terreinen

	2025	2024
Stand per 1 januari	1.560.400	3.210.400
Toevoeging vanuit de resultaatverdeling	-	-
Onttrekking boekjaar (naar Continuïteitsreserve)	-	-1.650.000
Onttrekking boekjaar	-251.650	-
Stand per 31 december	1.308.750	1.560.400

De "Reserve groot onderhoud gebouwen en terreinen" is gevormd ten behoeve van de financiering van het eigen aandeel van grote onderhoudsprojecten (restauraties) en eenmalige grote onderhoudsachterstanden. De onttrekking betreft de nieuwbouw van een muurkas en aanpassingen aan de Brasserie te Staverden.

Fondsen

Bestemmingsfondsen

	31 december 2025	31 december 2024
Van Geffen natuur en landschapsfonds	54.300	34.300
Fonds de Ehze	649.450	695.050
Aankoop natuurterreinen	396.650	389.450
Fonds Wilbrinkbos	43.150	43.150
Fonds Cannenburger bos	25.000	25.000
Fonds kasteel Cannenburch	138.450	138.450
Spieringfonds	1.286.300	1.286.300
Biodiversiteit GLD Fonds	70.950	85.950
Geef vlinders het leven	115.750	-
Van den Hazel-Stapelkamp Fonds	10.000	-
Beheer Randwijkse Waarden	76.850	90.600
Klimaatbestendige bossen	-	29.400
Instandhouding en onderhoud perceel grond te Hengelo	3.200	13.800
Van Tarel Bruins Fonds	888.000	888.000
Landgoed Biljoen	5.000	5.000
Groene Toekomst Fonds	545.500	1.109.750
Eekhoornfonds	12.000	-
Familie Wielinga Fonds voor Biodiversiteit	11.000	-
Regulieren Natuurfonds	4.000	-
Hoevelakens bos	8.950	-
Fonds Lucas	234.000	-
Stand per 31 december	4.578.500	4.834.200

Het verloop van de bestemmingsfondsen is als volgt:

	2025	2024
Stand per 1 januari	4.834.200	4.009.250
Toevoeging boekjaar	464.750	2.323.050
Onttrekking boekjaar	-720.450	-1.498.100
Stand per 31 december	4.578.500	4.834.200

Een specificatie van de bestemmingsfondsen is opgenomen in bijlage 2.

Vorzieningen

	31 december 2025	31 december 2024
Voorziening onderhoud gebouwen	111.200	189.300
Voorziening jubilea	38.300	39.150
Voorziening TOP (Terrein Onderhouds Plan)	62.150	224.000
Stand per 31 december	211.650	452.450

Voorziening onderhoud gebouwen

	2025	2024
Stand per 1 januari	189.300	163.950
Toevoeging boekjaar	1.500.000	1.300.000
	1.689.300	1.463.950
Onttrekking boekjaar	-1.578.100	-1.274.650
Stand per 31 december	111.200	189.300

Jaarlijks wordt een vast bedrag gedoteerd aan de voorziening onderhoud gebouwen, gebaseerd op het systeem Programmatisch Onderhoud Gebouwen. In dit systeem is over 10 jaar een indexeringsopname opgenomen hetgeen onder meer betekent dat in de eerdere jaren een bedrag in de voorziening dient te blijven ten behoeve van reeds voorziene prijsstijgingen.

Voorziening jubilea

	2025	2024
Stand per 1 januari	39.150	36.650
Mutatie boekjaar	-850	2.500
Stand per 31 december	38.300	39.150

Voorziening TOP (Terrein Onderhouds Plan)

	2025	2024
Stand per 1 januari	224.000	457.300
Toevoeging boekjaar	2.400.000	1.700.000
	2.624.000	2.157.300
Onttrekking boekjaar	-2.561.850	-1.933.300
Stand per 31 december	62.150	224.000

Jaarlijks wordt een vast bedrag gedoteerd aan de voorziening onderhoud terreinen. De voorziening TOP is gebaseerd op de meerjarenbegroting beheer terreinen (incl. recreatie) en is berekend vanuit de huidige SNL-beschikking.

Langlopende schulden

	31 december 2025	31 december 2024
Schikking VGG	1.700.450	1.649.600
Kerkgebouw Rozendaal	418.600	-
Stand per 31 december	2.119.050	1.649.600

Schikking VGG

	2025	2024
Stand per 1 januari	1.649.600	-
Toevoeging boekjaar	50.850	1.649.600
Stand per 31 december	1.700.450	1.649.600

Stichting Het Geldersch Landschap zal in het kader van de schikking met de VGG € 3.208.350 storten in een door de VGG op te richten fonds. Met de middelen in het fonds zal het particuliere natuurbeheer in Nederland een extra impuls krijgen. In het boekjaar 2025 is reeds € 1.666.666 gestort. Per 31 december 2025 is derhalve nog € 1.541.667 te betalen. De tweede betaling ad € 1.541.667 wordt voorafgaand aan de betaling geïndexeerd, tegen peildatum 1 januari 2023. Indexering vindt plaats op grond van het CBS indexcijfer 'CPI alle huishoudens'. De jaarlijkse indexering wordt jaarlijks als rentelast verwerkt in het resultaat van het betreffende jaar en tegelijkertijd jaarlijks toegevoegd aan de schuld op lange termijn. De tweede betaling ad € 1.541.667 moet uiterlijk op 1 januari 2032 worden voldaan. De maximaal verschuldigde indexering bedraagt 3,5% per jaar. De indexering wordt jaarlijks bepaald (voor 2025 3,3%) en toegevoegd aan de schuld. Per 31 december 2025 is het indexeringsdeel € 158.800.

Per 31 december 2025 bedraagt de maximale restant looptijd 6 jaar. De totale impact van de indexering is derhalve maximaal 6 jaar indexering. Het Geldersch Landschap heeft een recht van vervroegde betaling van (een deel) van de verschuldigde bedragen in dit kader.

In het kader van de schikking zijn in 2025 rentelasten verantwoord van € 50.850, verantwoord onder het saldo financiële baten en lasten op pagina 57.

Kerkgebouw Rozendaal

	2025	2024
Stand per 1 januari	-	-
Toevoeging boekjaar	450.800	-
Stand per december	450.800	-
Kortlopende deel	-32.200	-
Langlopende deel	418.600	-

In het boekjaar is het kerkgebouw te Rozendaal verworven. Het gebouw is verkregen middels een koop op afbetaling. In dit kader is een langlopende verplichting aangegaan met een looptijd van 15 jaar, die gedurende deze periode lineair wordt afgelost. Over deze verplichting is geen rente verschuldigd.

De jaarlijkse aflossing bedraagt € 32.200. Het deel van de verplichting met een looptijd korter dan één jaar is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Alle onder kortlopende schulden opgenomen bedragen hebben een looptijd korter dan één jaar, met uitzondering van waarborgsommen, verantwoord onder de overige schulden, die vervallen bij beëindiging van het (huur)contract.

	31 december 2025	31 december 2024
Vooruitontvangen bedragen	1.107.750	615.350
Schulden aan leveranciers	2.400.900	1.912.650
Rekening-courant met gelieerde stichtingen	1.980.000	501.900
Belastingen en premies sociale verzekeringen	661.900	615.200
Overige schulden	659.150	209.700
Overlopende passiva	4.069.400	4.713.250
Stand per 31 december	10.879.100	8.568.050

Vooruitontvangen bedragen

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Ontvangen voorschotten houtcontracten	-	199.600
Vooruitontvangen donateursbijdragen	117.550	108.900
Vooruitontvangen huren en pachten	990.200	306.850
	1.107.750	615.350

Onder de post vooruitontvangen huren en pachten zitten per balansdatum twee vooruitontvangen huurbedragen: een bedrag van € 202.500 (waarvan € 187.500 langdurig, vrijval in 13½ jaar) en een bedrag van € 725.000 (waarvan € 696.000 langdurig, vrijval in 25 jaar).

Schulden aan leveranciers

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Stand per 31 december	2.400.900	1.912.650

Rekening-courant met gelieerde stichtingen

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Steunfonds Geldersch Landschap en Kasteelen	1.980.000	501.900

Regelmatig worden de rekening-courantverhoudingen geëgaliseerd. Gezien het kortlopende karakter is er geen rente over de rekening-courant berekend.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Belastingen en premies sociale verzekeringen	449.100	398.850
Schulden terzake pensioenen	212.800	216.350
	<u>661.900</u>	<u>615.200</u>

Overige schulden

	31 december 2025	31 december 2024
Exploitatie vakantiewoningen	27.800	23.350
Assurantie	319.550	-
Accountants- en administratiekosten	28.400	24.450
Personeelskosten	53.100	32.650
Kantoorkosten	16.800	11.100
Kosten terreinbeheer	10.950	18.250
Energiekosten	48.850	-
Bankkosten	13.800	14.350
Kosten gebouwen	4.000	26.300
Projectkosten	57.400	27.800
Kortlopende deel langlopende schulden	32.200	-
Overige	46.300	31.450
	<u>659.150</u>	<u>209.700</u>

Assurantie betreft nagekomen facturen inzake assurantielasten 2025. Energiekosten betreffen met name jaarafrekeningen van energieverbruik.

Overlopende passiva

Deze post is als volgt te specificeren:

	31 december 2025	31 december 2024
Vooruitontvangen projectbijdragen	2.551.600	3.273.500
Vakantietoeslag en vakantiedagen	930.150	872.200
Vooruitgefactureerde huren en pachten	587.650	567.550
	<u>4.069.400</u>	<u>4.713.250</u>

De vooruitontvangen projectbijdragen hebben deels een langlopend karakter.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Niet uit de balans blijvende activa

Mocht Het Geldersch Landschap uit hoofde van de vaststellingsovereenkomst met de VGG onverhoopt in de toekomst toch nog subsidie en/of de rente daarover moeten terugbetalen, dan kan onder bepaalde omstandigheden aanspraak worden gemaakt op terugbetaling van (een deel van) aan het Fonds betaalde bedrag. Voor die situatie heeft het Fonds zekerheid gesteld in de vorm van de toekomstige vestiging van een pandrecht voor maximaal € 1.541.667 plus de indexering op grond van het CBS indexcijfer 'CPI alle huishoudens', reeks 2015=100. Er geldt een maximale indexering van 3,5% per jaar.

Rechten uit hoofde van meerjarige subsidietoekenningen

- Contract Natuur en Landschap (SNL): voor de periode 2026-2031 is een nieuwe overeenkomst afgesloten. Voor 2026 is een bedrag toegezegd van € 4.468.100.
- Postcode Loterij: de huidige overeenkomst 2021-2025 tussen "LandschappenNL", een samenwerkingsverband van de 20 provinciale landschapsorganisaties en de Postcode Loterij is afgelopen. Voor de periode 2026-2030 is een nieuwe overeenkomst afgesloten. Voor 2026 is een bedrag toegezegd van € 961.750.
- SIM: voor SIM rood en groen is sprake van meerdere 6-jarige beschikkingen die in aanvangstijd verschillen (2021-2031). Voor 2026 is een bedrag toegezegd van € 1.095.850.
- Overige ondersteuningsbijdragen projecten: de stichtingen heeft diverse toezeggingen ontvangen voor nog uit te voeren projecten.
- De meeste subsidies zijn nog niet vastgesteld. Vaststelling vindt plaats op basis van de jaarrekening of nog in te dienen verantwoording. De looptijd van SIM-subsidies betreft 6 jaar. Vaststelling vindt plaats na indiening van de verantwoording na het einde van de looptijd en over de gehele periode.

Voorwaardelijke activa

De Stichting heeft in 2025 bericht ontvangen dat zij is opgenomen in een testament met een tweetrapsmaking c.q. tweetrapsvermogen. De Stichting kan nog niet direct aanspraak maken op de nalatenschap, waardoor sprake is van een voorwaardelijk actief met een omvang van naar schatting circa € 0,7 miljoen.

Voorwaardelijke verplichtingen

De Stichting bezit gebouwen en terreinen waarvan de verwerving is geschied met behulp van subsidies. Bij eventuele vervreemding van dit onroerend goed dient de subsidie te worden terugbetaald.

De Stichting heeft een erfpachtovereenkomst met de gemeente Apeldoorn voor het gebied "De Loenermark" en het "Orderbos" tot 29 december 2048. De Stichting is vanaf 1 januari 2023 aan de gemeente een canon verschuldigd. In het geval de exploitatie negatief uitkomt, zal er geen canon verschuldigd zijn. Elk jaar is een exploitatieoverzicht aan de gemeente Apeldoorn beschikbaar gesteld.

Meerjarige financiële verplichtingen

De Stichting heeft een overeenkomst voor de huur van kantoorruimte op Zypendaal met Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen ten bedrage van € 37.900 per jaar.

De Stichting is leaseverplichtingen aangegaan inzake lease-auto's voor een bedrag van € 105.400 welke binnen 57 maanden zullen vervallen. Van de totale leaseverplichting zal binnen 1 jaar € 43.800. komen te vervallen.

Andere verplichtingen

Het bezit van de Stichting is ten dele uitgegeven in erfpacht aan derden. Op grond van wettelijke en/of contractuele bepalingen kan de Stichting bij afloop van het erfpachtcontract verplicht worden de op deze gronden aanwezige opstallen over te nemen tegen de dan geldende waarde in het economisch verkeer.

Uit hoofde van haar doelstelling heeft de Stichting de verplichting haar bezittingen duurzaam in stand te houden. De duur van deze verplichting, alsmede de hieraan verbonden financiële consequenties, zijn onbeperkt. Met deze verplichtingen is in de balans slechts rekening gehouden voor zover deze kwantificeerbaar zijn en op grond van de geldende regels voor jaarverslaggeving zijn toe te rekenen aan het boekjaar en/of voorgaande boekjaren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum met een materiële impact op de cijfers van de jaarrekening 2025.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025

BATEN

Baten van particulieren

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Donateurs	958.850	981.000	883.550
Overige giften	502.500	180.000	2.247.700
Projectbijdragen	135.250	45.000	145.900
Verwervingen	13.800	-	35.050
Nalatenschappen	743.100	-	224.450
Ontvangen in het boekjaar	2.353.500	1.206.000	3.536.650

In het boekjaar zijn giften en nalatenschappen ontvangen waarbij specifieke eisen zijn gesteld aan de bestedingen. De ontvangen gelden zijn verantwoord en nader toegelicht in de specificatie van de bestemmingsfondsen (bijlage 2).

Baten van bedrijven

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Bedrijfsvriendenkring	34.600	28.500	29.550
Projectbijdragen	150.450	5.000	54.200
Ontvangen in het boekjaar	185.050	33.500	83.750

Het bedrag aan begrote giften uit de bedrijfsvriendenkring betreft gelijkelijk Het Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen.

Baten van loterijorganisaties

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Postcode Loterij	1.062.500	937.500	937.500

Postcode Loterij

De overeenkomst tussen "Stichting LandschappenNL", een samenwerkingsverband tussen de 20 provinciale landschapsorganisatie en de Postcode Loterij loopt van 2021 tot en met 2025.

Als partner deelt de "Stichting LandschappenNL" mee in de opbrengst van de loterij.

Het jaarlijks uit te keren bedrag wordt jaarlijks door de Postcode Loterij bepaald.

Naast de jaarbijdrage is er in 2025 een extra bijdrage ontvangen van € 125.000.

In bijlage 4 is een overzicht opgenomen van de projecten die (mede) mogelijk zijn gemaakt door de Postcode Loterij.

Baten van subsidies van overheden

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
<i>Rijk</i>			
SIM	1.147.800	1.147.800	996.600
Projectondersteuning	-	-	3.600
Overig	105.750	-	103.350
	<u>1.253.550</u>	<u>1.147.800</u>	<u>1.103.550</u>
<i>Provinciaal</i>			
Projectondersteuning	2.371.950	2.650.250	2.379.750
DAEB/DAB	-	-	348.000
Contract Natuur en Landschap (SNL)	3.058.600	3.032.950	3.029.700
Subsidie grondverwerving	111.350	-	52.000
Subsidie pachtbeëindiging	-	-	-
Subsidie inzake functieverandering	1.032.800	1.314.000	-
Overige	-	-	-
	<u>6.574.700</u>	<u>6.997.200</u>	<u>5.809.450</u>
<i>Gemeente</i>			
(Project)ondersteuning	1.850	16.000	-
<i>Waterschap</i>			
Projectondersteuning	-	-	2.450
Totaal baten van subsidies van overheden	7.830.100	8.161.000	6.915.450

Het activiteitsniveau van de projecten wordt reeds gedurende de looptijd weergegeven.

Alle subsidie-inkomsten hebben een incidenteel karakter met uitzondering van de SIM en Contract Natuur en Landschap (SNL) welke een structureel karakter hebben.

De subsidie DAEB/DAB is vanaf boekjaar 2025 komen te vervallen.

Op grond van de Regels Subsidieverlening Gelderland 2024 (RSG) kunnen Gedeputeerde Staten een andere methode voor berekening van de kosten vaststellen. Het Geldersch Landschap heeft een verzoek gedaan voor het mogen hanteren van een afwijkende methode voor het berekenen van interne loonkosten voor de provinciale subsidieprojecten. Op 27 augustus 2024 heeft het college ingestemd met de met de voorgestelde uurtariefmethode met terugwerkende kracht per 1-1-2024. In bijlage 5 is een overzicht opgenomen met de uurtarieven per schaal.

Baten van verbonden organisaties zonder winststreven

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Steunfondssubsidie projecten	1.495.200	645.400	1.389.550

Baten van andere organisaties zonder winststreven

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Mevrouw A. Th. Vogler fonds	6.500	36.450	36.650
De Versterking	-	-	15.000
Dinamo Fonds	22.400	-	13.150
Diverse (project)ondersteuning	20.050	202.750	50.350
Per saldo	48.950	239.200	115.150

Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Verkoop van artikelen	35.950	16.800	36.650
Baten bezitsbeheer	6.443.200	6.069.850	6.166.300
Verantwoord in het boekjaar	6.479.150	6.086.650	6.202.950

Verkoop van artikelen

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Netto-omzet	84.800	71.050	105.700
Kostprijs	-48.850	-54.250	-69.050
Brutowinst	35.950	16.800	36.650

Baten bezitsbeheer

Een specificatie van de baten en lasten uit bezitsbeheer is opgenomen op pagina 58.

Overige baten

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Overdracht vermogen van Tarel Bruins Fonds	-	-	38.000
Verkoop/ruiling bezit	-	-	422.350
Donateursexcursie/dag	-	12.250	20.100
Schade-uitkeringen en vergoedingen	67.400	-	10.200
Resultaat verkopen activa	5.250	33.500	39.100
Subsidie oude jaren	-	-	-
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	46.250	-	110.950
Overige	7.450	-	13.400
Ontvangen in het boekjaar	126.350	45.750	654.100

LASTEN

Toelichting bestedingen

	Besteed aan doelstellingen		wervingskosten			Kosten beheer en administratie	Werkeijk 2025	Begroot 2025	Werkeijk 2024
	Behoud en beheer bezittingen	Voorlichting en educatie	Eigen fondsen-werving	Acties derden	Subsidies				
Aankopen en verwervingen	1.129.550						1.129.550		1.274.350
Diverse projectkosten	5.509.050		141.250				5.650.300	5.778.400	5.708.850
Uitbesteed werk	4.732.950						4.732.950	3.598.100	3.643.700
Communicatiekosten		210.950	132.450				343.400	355.450	394.050
Personeelskosten	5.123.200	363.600	121.200		126.000	774.100	6.508.100	6.261.900	5.791.500
Huisvestingskosten kantoor						103.200	103.200	92.050	84.950
Bijdrage de Landschappen				23.350		35.000	58.350	60.000	60.200
Overige bijdragen externe organisaties	55.800						55.800	47.500	46.000
Kantoorkosten	215.400					210.700	431.950	376.950	380.900
Algemene kosten	191.600	5.850				137.500	329.100	159.600	193.950
Afschrijvingen	443.350					8.450	451.800	510.100	404.400
Vaste lasten (belasting en assurantie)	718.150						718.150	717.100	638.750
Overige lasten	381.000						381.000	-	241.300
	18.500.050	580.400	394.900	23.350	126.000	1.268.950	20.893.650	17.957.150	18.862.900

LASTEN

De verdeling van de lasten naar bestemming geschiedt op bedrijfseconomische basis, waarbij rekening wordt gehouden met de besteding van tijd en middelen aan de onderdelen.

Besteed aan doelstellingen

Behoud en beheer bezittingen

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Verwervingskosten bezittingen	1.129.550	-	1.274.350
Lasten bezitsbeheer	11.017.650	9.902.200	9.421.550
Projectkosten bezittingen	5.509.050	5.633.400	5.525.300
Overige kosten bezittingen	843.800	291.300	563.700
	<u>18.500.050</u>	<u>15.826.900</u>	<u>16.784.900</u>

Verwervingskosten bezittingen

In het boekjaar zijn bosgronden verworven in Doornspijk en Heerlijkheid Beek. Bovendien is het kerkgebouw te Rozendaal verworven.

Lasten bezitsbeheer

Een specificatie van de baten en lasten uit bezitsbeheer is opgenomen op pagina 58.

Projectkosten bezittingen

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Projectkosten	5.650.300	5.778.400	5.708.850
Voorlichting en educatie	-	-15.000	-
Eigen Fondsenwerving	<u>-141.250</u>	<u>-130.000</u>	<u>-183.550</u>
	<u>5.509.050</u>	<u>5.633.400</u>	<u>5.525.300</u>

Het activiteitsniveau van de projecten wordt reeds gedurende de looptijd weergegeven.

Overige kosten bezittingen

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Bijdragen externe organisaties	55.800	47.500	46.000
Kantoorkosten	215.400	191.600	199.200
Algemene kosten	191.600	52.200	77.200
Overige lasten	381.000	-	241.300
	843.800	291.300	563.700

Overige lasten

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Vergoeding pachtbeëindiging	7.500	-	94.700
Ruiling bezit	290.400	-	-
Kostenvergoeding	-	-	125.000
Outplacementkosten	23.650	-	-
Overige	59.450	-	21.600
	381.000	-	241.300

Ruiling bezit betreft een kavelruil met Stichting Noord-Brabants Landschap naast de eendenkooi Batenburg en de ruiling van enkele terreinen in het Rivierengebied.

Kostenpercentage bestedingen aan de doelstelling

Onderstaand is de verhouding van de totale kosten besteed aan de doelstelling in relatie met de totale baten procentueel weergegeven.

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Besteed aan doelstellingen	19.080.450	16.392.250	17.331.150
Som van de baten	19.580.800	17.355.000	19.835.100
Som van de lasten	20.893.650	17.957.150	18.862.900
Besteding doelstelling/som van de baten	97,4%	94,5%	87,4%
Besteding doelstelling/som van de lasten	91,3%	91,3%	91,9%

Kostenpercentage besteding doelstelling/som van de baten moet minimaal 65% zijn.

Het kostenpercentage besteding doelstelling/som van de lasten is constant en ligt in de afgelopen jaren boven de 90%.

Voorlichting en educatie

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Externe communicatie	29.600	23.800	15.100
Producten	10.450	9.800	6.750
Evenementen	3.600	1.750	1.150
Educatief excursieprogramma	1.100	1.750	1.950
Website	15.450	14.000	14.200
Donateurs - binding	146.400	164.400	166.400
Bedrijfsrelaties - binding	900	1.000	1.200
Jaarverslag	3.350	5.250	4.550
Overige	100	1.750	33.550
<i>Uitbesteed werk</i>	210.950	223.500	244.850
<i>Personeelskosten</i>	363.600	322.650	297.500
<i>Projectkosten</i>	-	15.000	-
<i>Kantoorkosten</i>	5.850	4.200	3.900
	580.400	565.350	546.250

Wervingskosten

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Kosten eigen fondsenwerving	394.900	369.500	432.000
Kosten acties derden	23.350	24.000	24.100
Kosten verkrijging overheidsbijdragen	126.000	123.450	118.950
	544.250	516.950	575.050

Kostenpercentage fondsenwerving

Onderstaand is de verhouding van de wervingskosten in relatie met de som van de geworven baten procentueel weergegeven.

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Wervingskosten	544.250	516.950	575.050
Som van de geworven baten	12.975.300	11.222.600	12.978.050
Kostenpercentage fondsenwerving	4,2%	4,6%	4,4%

De wervingskosten mogen niet meer bedragen dan 25% van de baten uit eigen fondsenwerving.

Kosten eigen fondsenwerving

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Externe communicatie	29.600	23.800	15.100
Producten	10.450	9.800	6.750
Evenementen	3.600	1.750	1.150
Educatief excursieprogramma	1.100	1.750	1.950
Website	15.450	14.000	14.200
Donateurs - binding	48.800	55.100	55.450
Donateurs - werving	19.700	17.500	16.050
Bedrijfsrelaties - werving	-	1.250	50
Bedrijfsrelaties - binding	300	-	400
Jaarverslag	3.350	5.250	4.550
Overige	100	1.750	33.550
<i>Uitbesteed werk</i>	132.450	131.950	149.200
<i>Projectkosten</i>	141.250	130.000	183.550
<i>Personeelskosten</i>	121.200	107.550	99.250
	394.900	369.500	432.000

Kosten beheer en administratie

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Huurlasten kantoor	37.900	38.000	37.900
Overige huisvestingskosten	65.300	54.050	47.050
<i>Huisvestingskosten kantoor</i>	<i>103.200</i>	<i>92.050</i>	<i>84.950</i>
<i>Bijdrage Landschappen.nl</i>	<i>35.000</i>	<i>36.000</i>	<i>36.100</i>
Automatiseringskosten	120.500	113.200	120.300
Archief- en opslagkosten	3.100	3.150	2.900
Kantoorbenodigdheden	10.000	18.900	12.500
Porti- en telefoonkosten	61.800	44.500	41.750
Afschrijving kantoorinventaris	8.450	8.450	9.500
Overige kantoorkosten	15.300	1.400	350
<i>Kantoorkosten</i>	<i>219.150</i>	<i>189.600</i>	<i>187.300</i>
Accountantskosten	54.300	51.400	50.050
Juridische bijstand	13.750	5.000	5.000
Contributies en abonnementen	40.300	43.000	40.700
Overige algemene kosten	29.150	8.000	21.000
<i>Algemene kosten</i>	<i>137.500</i>	<i>107.400</i>	<i>116.750</i>
<i>Personele kosten</i>	<i>774.100</i>	<i>622.900</i>	<i>531.600</i>
	1.268.950	1.047.950	956.700

De accountantskosten bestaan volledig uit honoraria inzake de jaarrekeningcontrole.

In de personele kosten zitten medewerkers in de staf zoals Personeelszaken, Bedrijfsvoering en Financiële Zaken.

Kostenpercentage beheer en administratie

Onderstaand is de verhouding van de kosten van beheer en administratie in relatie met de bestedingen aan de doelstelling procentueel weergegeven.

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Kosten beheer en administratie	1.268.950	1.047.950	956.700
Besteed aan doelstellingen	19.080.450	16.392.250	17.331.150
Kostenpercentage beheer en administratie	6,7%	6,4%	5,5%

Het bestuur heeft bepaald dat maximaal 10% mag worden besteed aan de kosten van beheer en administratie van de eigen organisatie.

Saldo financiële baten en lasten

Te specificeren als volgt:

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Rentebaten	8.800	22.000	46.500
Dividend en couponrente	145.050	248.800	120.900
(On)gerealiseerde koersresultaten	242.500	200.000	713.950
Rente en kosten bank	-37.250	-35.000	-39.350
Kosten van beleggingen	-41.150	-52.800	-36.750
Overige	-58.250	-	-207.850
Netto beleggingsresultaat	259.500	383.000	597.400

Onder de post 'Overige' zijn de rentelasten opgenomen uit hoofde van de vaststellings-overeenkomst met de VGG, zie ook de toelichting bij de langlopende schulden (pagina 42).

Bijzondere posten

Deze post is als volgt te specificeren:

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Kwijtingsbetaling	-	-	3.208.350

In 2024 is met de Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters (VGG) een schikking getroffen over de PNB-regeling. Het Geldersch Landschap zal in het kader van deze beschikking een bedrag van € 3.208.350 storten in een door de VGG op te richten fonds. Met de middelen in het fonds zal het particuliere natuurbeheer in Nederland een extra impuls krijgen.

Baten en lasten bezitsbeheer

Specificatie	Werkelijk 2025	Begroting 2025	Werkelijk 2024
Baten			
Houtopbrengsten	615.650	551.300	728.500
Opbrengsten eigen beheer	114.500	63.400	114.500
Contracten bezitsbeheer (oa pachten en huren)	5.441.300	5.284.450	5.113.200
Vakantiewoningen	209.350	150.600	172.150
Zakelijke activiteiten	62.400	20.100	37.950
Totaal baten	6.443.200	6.069.850	6.166.300
Lasten			
Planmatig onderhoud terreinen (TOP)	2.400.000	2.100.000	1.700.000
Monitoring	109.250	-	-
Fokprogramma zeldzame huisdieren	54.200	50.000	61.550
Afschrijving materieel	443.350	501.650	394.900
Onderhoud onroerend goed (POG)	1.500.000	1.300.000	1.300.000
Onderhoud onroerend goed (Fonds de Ehze)	76.200	20.000	250.050
Incidenteel onderhoud onroerend goed	411.350	17.000	188.050
Huisvesting openstellingen	28.500	35.700	21.950
Vakantiewoningen	143.100	65.900	116.300
Zakelijke activiteiten	5.000	-	800
Documentatie en onderzoek	5.350	9.500	5.000
Personeelskosten	5.123.200	5.085.350	4.744.200
Vaste lasten/eigenaarslasten	718.150	717.100	638.750
Totaal lasten	11.017.650	9.902.200	9.421.550
Resultaat	-4.574.450	-3.832.350	-3.255.250

Overige toelichtingen bij de staat van baten en lasten over 2025

Personeelskosten

In de staat van baten en lasten over 2025 zijn de volgende bedragen begrepen uit hoofde van bezoldiging van het personeel:

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Lonen en salarissen	6.677.900	6.806.600	6.179.700
Sociale lasten	1.077.650	1.056.950	933.900
Pensioenlasten	1.015.400	995.350	938.000
Overig	1.121.550	588.200	757.100
	9.892.500	9.447.100	8.808.700
Af: doorberekend aan Geldersche Kasteelen	-2.866.150	-2.435.800	-2.429.850
Af: doorberekend aan Steunfonds	-96.000	-96.300	-89.950
Af: doorberekend aan derden	-14.500	-12.000	-12.850
Af: projectkosten in doorberekening	-407.750	-641.100	-484.550
	6.508.100	6.261.900	5.791.500
In de jaarrekening zijn de personeelskosten als volgt verdeeld:			
* Bezitsbeheer (waaronder ook projecten)		5.123.200	
* Voorlichting en educatie		363.600	
* Eigen fondsenwerving		121.200	
* Overheidsbijdragen		126.000	
* Beheer en administratie		774.100	
			6.508.100

Gemiddeld aantal personeelsleden

	Werkelijk 2025	Begroot 2025	Werkelijk 2024
Vaste formatie	108,1	109,8	105,7
Flexibele formatie (BBL-ers/stagiares)	8,1	7,6	6,8
Totaal aantal fte's (vast en flexibel)	116,2	117,4	112,5
Doorberekend aan verbonden organisaties	-33,0	-29,5	-31,2
Doorberekende projecturen	-4,9	-8,1	-6,3
Totaal aantal fte: bezitsbeheer, werving en promotie en algemeen	78,3	79,8	75,0

Vermeld dient te worden dat de Stichting nauw samenwerkt met Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen. Het vaste personeel dat werkzaam is voor beide stichtingen is in dienst bij Stichting Het Geldersch Landschap. Toerekening aan Geldersche Kasteelen vindt plaats op basis van bestede tijd.

Bezoldiging medewerkers

Geldersch Landschap & Kasteelen heeft haar eigen arbeidsvoorwaardenpakket voor werknemers

Bezoldiging directie

Met ingang van 2024 is er sprake van een tweehoofdige directie. De directie bestaat uit:

- de heer M.P. van Maarseveen (voorzitter) - als directeur-bestuurder eindverantwoordelijk voor het functioneren van GLK;
- de heer T.W.M. Meeuwissen (lid) - als adjunct-directeur tevens de vervanger van de directeur-bestuurder bij (langdurige) afwezigheid en daarnaast hoofd van de afdeling Landschap en Kastelen.

	M.P. van Maarseveen directeur-bestuurder	T.W.M. Meeuwissen adjunct-directeur
Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald
uren	36	36
part-time percentage	100	100
periode	1/1-31/12	1/1-31/12
Jaarinkomen		
bruto loon/salaris	118.954	103.278
vakantiegeld	9.516	8.262
eindejaarsuitkering/eenmalige bonus	9.909	8.603
Totaal	138.379	120.143
Pensioenlasten (wg deel)	14.656	19.660
Pensioencompensatie	-	1.034
Totaal 2023	153.035	140.837
Totaal 2024	148.033	121.642

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Stichting Het Geldersch Landschap de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl). De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie vond plaats door de RvT. Deze weging leidde tot een zogenaamde BSD-score voor:

- de heer M.P. van Maarseveen van 435 punten met een maximaal jaarinkomen van € 144.154 en een maximale totale bezoldiging van € 187.400;
- de heer T.W.M. Meeuwissen van 400 punten met een maximaal jaarinkomen van € 129.292 en een maximale totale bezoldiging van € 168.080.

Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Van het totale salaris ad € 320.175 (inclusief sociale lasten) is op basis van bestede tijd € 79.335 doorbelast vanuit Het Geldersch Landschap aan Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen.

Nevenfuncties de heer M.P. van Maarseveen

Bestuurslid van de Faunabeheereenheid Kroondomein Het Loo, penningmeester Nationale Monumentenorganisatie, bestuurslid Stichting Vrienden van Gelderse Molen, lid raad van advies Visit Veluwe, lid raad van advies Project Prinsenhof, lid raad van advies Noord-Veluws Museum, lid raad van advies restauratie 16de-eeuwse tongewelf Grote Kerk Naarden, lid comité van aanbeveling nieuw Romeins Museum in Heerlen.

Nevenfuncties de heer T.W.M. Meeuwissen

Geen.

Bezoldiging Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging. Er is een onkostenvergoeding voor gemaakte kosten. Deze worden deels doorbelast aan Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen.

Stichting Het Geldersch Landschap

Vastgesteld door de directie:

drs. M.P. van Maarseveen
Directeur-bestuurder

Arnhem, 27 mei 2026

Goedgekeurd door de Raad van Toezicht:

M.A.J. van der Tas
Voorzitter

M.K. Arah

mr. E.C.J. Boerboom MBA

S. Bouaazi MsC RE

M. Doornekamp

drs. R.J.J. Stevens

Arnhem, 27 mei 2026

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Voorstel resultaatbestemming

Het voorstel voor de resultaatbestemming is opgenomen onder de Staat van Baten en Lasten op pagina 27.

Accountants

Aan de directie en raad van toezicht van
Stichting Het Geldersch Landschap

Baker Tilly (Netherlands) B.V.
Burgemeester Roelenweg 14-18
Postbus 508
8000 AM Zwolle

T: +31 (0)38 425 86 00

zwolle@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Het Geldersch Landschap te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Het Geldersch Landschap op 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2025;
2. De staat van baten en lasten over 2025; en
3. Het kasstroomoverzicht over 2025; en
4. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Het Geldersch Landschap zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het directieverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude en fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 28 mei 2026

Baker Tilly (Netherlands) B.V.

Was getekend

drs. E.H.J.D. Damman RA

OVERZICHT BELEGGINGEN

Fontis	Aantal/nom	Beurs-waarde	kostprijs	Aankoop verwerfing aantal/nom	2025	Aankoop verwerfing kostprijs	2025	Verkoop Aantal/nominaal	2025	Opbrengst-waarde	2025	Koopprijs verstopen	2025	Aantal/nominaal	31-12-2025	Beurs-waarde	31-12-2025	kostprijs	31-12-2025	Mutatie ongereeld Koopwerts	2025	Geraal koers-verschil	2025	Opbrengst belegging in	2025	Balans waarde	31-12-2025
Alphabet Inc.	1.126	205.082	75.567	137	20.515	20.515	99	1.164	7.533	23.992	91.838	7.533	91.838	1.164	308.912	308.912	308.912	308.912	91.838	16.458	869	869	308.912	308.912	308.912	308.912	
Apple	1.010	243.360	107.719	119	21.155	21.155	7	1.129	1.576	2.277	1.432	1.576	1.432	1.129	128.674	128.674	128.674	128.674	1.432	702	29	980	261.084	261.084			
Home depot	7	2.620	1.576	-	-	-	-	-	27.586	52.666	-	27.586	-	-	0	0	0	0	-29.707	25.370	1.095	29	51.866	51.866			
Linde	271	109.169	58.427	-	-	-	-	143	35.961	58.701	829	35.961	829	143	250.278	250.278	250.278	250.278	30.119	33.740	2.058	2.058	341.035	341.035			
Microsoft	547	221.842	100.966	450	185.274	185.274	659	829	73.455	58.597	982	73.455	982	829	119.709	119.709	119.709	119.709	-16.859	-	1.763	1.763	119.709	119.709			
Paycom Holdings	859	70.543	73.455	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Procter & Gamble	-	-	-	982	137.714	137.714	-	982	137.714	-	-	137.714	-	982	137.714	137.714	137.714	137.714	-16.004	-	-	-	-	-	-	-	
Relx	-	-	-	1.618	64.519	64.519	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stewart Asia Pacific	43.954	153.163	116.822	107	5.684	5.684	245	2.058	5.676	5.676	1.239	5.676	1.239	2.058	114.631	114.631	114.631	114.631	-4.813	-	3.977	3.977	114.631	114.631			
Unilever	2.196	120.516	110.257	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Walt Disney Company	1.239	132.746	127.695	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
UnitedHealth Group	304	147.966	115.821	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Roche	299	81.146	78.021	30	19.950	19.950	79	1.239	30.098	20.563	225	30.098	225	1.239	119.505	119.505	119.505	119.505	-12.840	-	-	-	-	-	-	-	
ASML Holding	158	107.235	75.523	30	19.950	19.950	79	1.239	30.098	20.563	225	30.098	225	1.239	119.505	119.505	119.505	119.505	-12.840	-	-	-	-	-	-	-	
Bristol myers squibb	720	39.183	38.436	57	15.573	15.573	105	584	17.045	27.094	17.045	17.045	584	584	160.068	160.068	160.068	160.068	34.045	9.675	1.086	1.086	146.503	146.503			
JPMorgan Chase & Co	622	143.462	96.273	192	127.888	127.888	7.207	2.210	38.853	48.247	36.736	38.853	36.736	2.210	350.600	350.600	350.600	350.600	25.155	9.393	75	75	350.600	350.600			
Nvidia	2.018	280.750	76.336	12	5.180	5.180	58	371	27.141	29.352	112.191	27.141	112.191	371	118.182	118.182	118.182	118.182	-3.126	2.221	-	-	242.347	242.347			
Shares MSCI EM ESG Enhanced	359	156.574	114.902	20.657	23.977	23.977	7.207	152	96.592	38.741	521	96.592	521	152	74.920	74.920	74.920	74.920	29.352	-50.662	-	-	158.628	158.628			
Berkshire Hathaway B	187	93.604	91.192	23	8.117	8.117	58	1.148	61.529	61.529	1.148	61.529	1.148	58	72.168	72.168	72.168	72.168	2.221	2.221	-	-	74.920	74.920			
Thermo Fisher Scientific	1.116	81.294	110.806	29	1.585	1.585	521	152	96.592	38.741	521	96.592	521	152	74.920	74.920	74.920	74.920	29.352	-50.662	-	-	158.628	158.628			
Nike	621	44.802	70.357	84	27.145	27.145	396	396	26.697	23.114	402	26.697	402	396	118.733	118.733	118.733	118.733	8.105	-3.582	1.360	1.360	118.733	118.733			
Estee Lauder cos inc.	314	95.484	71.990	84	27.145	27.145	396	396	26.697	23.114	402	26.697	402	396	118.733	118.733	118.733	118.733	8.105	-3.582	1.360	1.360	118.733	118.733			
Visa	639	62.443	80.007	4.048	61.606	61.606	4.075	6.415	55.012	67.108	16.270	55.012	16.270	6.415	108.789	108.789	108.789	108.789	3.505	12.096	-	-	108.789	108.789			
DSM-Firmenich	6.442	98.889	162.606	55	11.863	11.863	576	16.270	40.219	47.624	40.219	40.219	40.219	16.270	122.287	122.287	122.287	122.287	6.100	7.405	-	-	142.525	142.525			
BNP Paribas Easy MSCI Japan ESG	21.621	176.644	162.606	4.048	61.606	61.606	4.075	6.415	55.012	67.108	16.270	55.012	16.270	6.415	108.789	108.789	108.789	108.789	3.505	12.096	-	-	108.789	108.789			
Comgest Growth Japan EUR SJ Acc	521	98.240	61.870	55	11.863	11.863	576	16.270	40.219	47.624	40.219	40.219	40.219	16.270	122.287	122.287	122.287	122.287	6.100	7.405	-	-	142.525	142.525			
Siemens	480	115.632	85.163	48	10.998	10.998	521	521	38.436	24.402	14.727	38.436	14.727	521	124.525	124.525	124.525	124.525	2.503	12.096	-	-	142.525	142.525			
Schneider Electric	460	98.240	61.870	55	11.863	11.863	576	16.270	40.219	47.624	40.219	40.219	40.219	16.270	122.287	122.287	122.287	122.287	6.100	7.405	-	-	142.525	142.525			
Banco Santander	10.542	47.065	36.885	19	1.35	1.35	2.355	8.255	8.255	19.183	8.255	8.255	8.255	2.355	83.632	83.632	83.632	83.632	-2.503	10.928	1.704	1.704	124.027	124.027			
IGS Enhanced IOR sust. em mkt	1.118	274.701	243.817	297	55.455	55.455	725	1.238	48.820	48.739	62.571	48.820	62.571	1.238	243.072	243.072	243.072	243.072	-11.023	219	54	54	317.934	317.934			
Fortive corp.	941	198.639	101.200	297	55.455	55.455	725	1.238	48.820	48.739	62.571	48.820	62.571	1.238	243.072	243.072	243.072	243.072	-11.023	219	54	54	317.934	317.934			
Amazon com	725	52.319	48.520	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Universal Music Group	2.832	70.007	62.571	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sika	304	69.684	78.507	36	4.869	4.869	304	2.832	78.507	51.343	78.507	78.507	2.832	62.571	62.571	62.571	62.571	-7.052	-27.165	942	942	62.571	62.571				
London Stock Exchange	684	94.420	78.507	36	4.869	4.869	304	2.832	78.507	51.343	78.507	78.507	2.832	62.571	62.571	62.571	62.571	-7.052	-27.165	942	942	62.571	62.571				
Bedou Dickinson	162	39.729	41.998	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Glaxo	751	66.920	56.720	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
BNP Paribas Msci Pacific Ex Japan ESG	60	149.210	136.100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Moncler	1.302	66.378	78.295	4	509	509	180	519	23.684	25.892	23.684	23.684	519	64.695	64.695	64.695	64.695	11.919	-8.064	2.208	2.208	81.990	81.990				
Asraceneca	705	88.973	87.870	4	509	509	180	519	23.684	25.892	23.684	23.684	519	64.695	64.695	64.695	64.695	11.919	-8.064	2.208	2.208	81.990	81.990				
BNP Paribas Warrant Euro Stoxx (derivat)	70	1.996	9.009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
BNP Paribas Warrant S&P 500 (derivat)	175	17	18.302	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Servicenow	83	84.963	60.656	587	45.834	45.834	175	670	18.302	18.302	670	18.302	670	106.500	106.500	106.500	106.500	-43.150	-18.302	-	-	-	-	-	-		
American tower	293	51.707	53.562	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Waste Management Inc.	297	57.665	58.135	41	8.545	8.545	338	293	18.107	18.107	293	18.107	293	43.756	43.756	43.756	43.756	-7.949	-3.041	1.748	1.748	43.756	43.756				
Merk & Co	418	40.010	46.937	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Edwards Lifesciences	866	61.686	63.227	8	610	610	489	416	37.427	46.937	46.937	37.427	416	66.680	66.680	66.680	66.680	-3.041	-	1.917	1.917	63.169	63.169				

OVERZICHT BELEGGINGEN

Fonds	Aantal/ nom	Beurs-waarde	kostprijs	Aankoop verwerfing aant/nom 2.025	Aankoop verwerfing kostprijs 2025	Verkoop Aantal/ nominaal 2025	Opbrengst-waarde 2025	Kostprijs verkopen 2025	Aantal/ nominaal 31-12-2025	Beurs-waarde 31-12-2025	kostprijs 31-12-2025	Mutatie ongerept koersverschil 2025	Gerept koersverschil 2025	Opbrengst in belegging 2025	Beleg-waarde 31-12-2025
Amundi index solutions	10.507	405.922	423.325	10.507	10.024	10.507	405.772	423.325	705.934	717.794	688.485	17.503	-16.553	-	-
BNY Resp Horizons eur corp Bond	695.822	696.289	678.460	10.112	10.024	-	-	-	705.934	717.794	688.485	21.480	-	-	717.794
DWS ESG Floating Rate Notes	2.569	278.325	256.971	15	77.492	-	-	-	2.569	286.284	256.971	7.939	-	-	286.284
Goldman Sachs Corporate Green bond	123	590.577	587.236	14	73.645	-	-	-	136	730.751	674.728	22.742	-	-	730.751
Goldman Sachs Sovereign Green bond	17.062	542.606	579.811	17.062	543.343	-	-	-	139	728.752	691.892	-2.355	-	-	728.752
Invesco US Treasury ESF	-	-	37.650	37.650	172.764	-	-	-	37.650	172.870	172.764	106	-36.468	10.425	172.870
ishares Core UK Gilts ETF	131.479	625.143	615.422	15.682	75.066	-	-	-	147.161	687.690	690.488	-2.519	-	22.530	687.690
ishares Eur Corporate bond	7.688	1.084.233	1.098.048	5.594	795.160	-	-	-	13.282	1.887.505	1.885.208	-1.888	-	30.131	1.887.505
ishares USD development	74.015	335.962	362.854	-	-	-	-	-	74.015	362.854	362.854	15.351	-	-	362.854
UBS ETF Barclays tips 1-10	27.408	312.342	301.419	-	-	-	-	-	27.408	327.389	301.419	15.047	-	-	327.389
UBS Sustainable Development Bank	37.986	371.853	366.363	-	-	-	-	-	37.986	388.274	366.363	16.421	-	-	388.274
Vanguard Eurozone Government Bond	8.865	201.856	204.214	6.181	140.587	-	-	-	15.046	334.322	344.862	-8.121	-	8.576	334.322
Xtrackers II Treasuries	1.649	150.557	152.809	-	-	-	-	-	-	-	-	2.252	-1.959	2.722	-
Xtrackers Japan Govt Bond ETF Hdg EUR	-	-	52.104	52.104	353.447	-	-	-	-	-	-	-	-17.272	-	-
Xtrackers USD Corp. Green bond	31.371	244.226	248.132	31.371	246.132	-	-	-	-	-	-	-	-3.906	-	-
Xtrackers USD Corp. Green bond	8.889	210.269	234.447	-	-	-	-	-	8.889	221.123	234.447	10.853	-	-	221.123
0% Netherlands Government Bond 15/36	271.449	196.258	184.607	-	-	-	-	-	271.449	185.264	184.607	-10.984	-	-	185.264
0% Republic of Finland 20/30	174.000	151.095	150.573	76.000	66.632	-	-	-	250.000	221.490	217.305	3.763	-	-	221.490
0% Spain Government 22/25	257.000	254.271	241.159	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,375% KFW 18/26	155.000	151.664	159.693	257.000	257.000	257.000	257.000	241.159	-	-	-	-	-	-	-
0,5% Netherlands Government 22/32	320.154	275.693	269.415	135.000	-	135.000	133.498	139.087	20.000	19.943	20.666	7.366	15.841	298	19.943
0,625% KFW 17/27	110.000	106.314	114.455	-	-	-	-	-	320.164	278.543	269.415	2.849	-5.589	1.601	278.543
0,75% Austria 18/28	164.000	156.528	177.115	-	-	-	-	-	110.000	108.233	114.455	1.920	-	688	108.233
0,75% French Republic 22/28	-	-	177.115	160.000	154.054	-	-	-	164.000	159.257	177.115	2.729	-	1.230	159.257
1% Irish Government 18/26	-	-	111.775	160.000	154.054	-	-	-	160.000	154.826	154.054	7.71	-3.706	670	154.826
1,25% Germany 17/48	113.042	111.355	115.775	-	-	113.042	112.059	115.775	-	135.002	157.368	4.420	-	499	135.002
1,5% French Republic Government Bond 25/31	183.000	140.632	141.258	21.251	16.110	-	-	-	204.251	187.033	181.050	-21.740	-	2.526	187.033
2,6% Ireland Government 24/34	200.572	186.512	181.050	-	-	-	-	-	200.572	181.050	181.050	521	-	3.009	181.050
3,5% French Republic 23/33	-	-	150.652	165.000	151.378	-	-	-	165.000	159.847	161.378	-1.531	-	2.368	159.847
total obligaties	145.000	149.196	150.652	680.974	680.974	677.735	2.183.933	2.263.648	3.080.653	8.600.130	8.438.326	126.827	-69.813	92.327	8.600.130
TOTAAL	1.024.787	6.502.836	6.287.828	3.325.753	3.325.753	3.265.052	3.217.968	3.265.052	13.715.471	13.715.471	12.315.466	390.185	-147.684	142.583	13.715.471

De eerste 17 obligaties betreffen obligatietoelzen die geen nominale waarde kennen. De opgenomen waarde in de kolom Aantal/nominaal betreffen dan ook aantallen.

Specificatie bestemmingsfondsen

Fonds	Doel	Stand 1-1	Dotaties	Toelichting Dotatie	(Onttrekkingen	Toelichting Onttrekking	Stand 31-12
Van Geffen natuur en landschapsfonds	Betreft een fonds op naam met als doel: aankoop, behoud en ontwikkeling van natuur, bos en landschap op de Veluwe. Op 1-1-2015 is het vermogen van Stichting Fonds de Elze overgedragen aan de stichting. Het doel van het Fonds is de instandhouding van de gebouwen en het terrein van landgoed "De Elze", het behoud van het karakter van de buitenplaats en het onderhouden van de graven. Hierbij voldoet het Fonds aan de idealen van de oprichter, mevrouw Trijntje Teatsche Vellinga.	34.300	20.000	Periodieke schenking (2021-2025)	-	-	54.300
Fonds de Elze	Aankoop van natuurterreinen, gevormd uit de nalatenschap Rietman en een inzamelingsactie (b.v. het Gelders Natuurfonds. In 2016 is een nalatenschap ontvangen van mevrouw Oudshoorn. De verkregen middelen dienen uitsluitend te worden aangewend voor onderhoud, natuurherstel danwel uitbreiding van het Wilbrinkbos te Voorhuizen.	695.050	30.600	Rendement op het vermogen	76.200	Onderhoud aan gebouwen en het terrein. Aankoop twee percelen Heerlijkheid Reek (eigen aandeel).	649.450
Aankoop natuurterreinen	In 2017 is een nalatenschap ontvangen van de heer Hansink. De verkregen middelen dienen uitsluitend te worden aangewend aan het Cannenburger bos bij kasteel Cannenburgh te Vaassen.	389.450	13.800	Inzamelingsactie	6.600	-	396.050
Fonds Wilbrinkbos	In 2019 is een nalatenschap ontvangen van de heer Ridderhof. De verkregen middelen dienen uitsluitend te worden aangewend voor onderhouds- en herstelwerkzaamheden aan kasteel de Cannenburgh die niet door enige subsidie worden gedekt.	43.150	-	-	-	-	43.150
Fonds Cannenburger bos	Het Spieringfonds werd opgericht bij testament, gemaakt door mevrouw Spiering, welk testament van kracht werd door haar overlijden op 5 maart 1989. Het bestuur heeft in 2019 besloten om de stichting te ontbinden. Het liquiditeitssaldo is verdeeld onder de drie beneficiënten, waaronder de Stichting. Het vermogen dient te worden aangewend voor aankoop van historische landgoederen, cultuur- en bosgronden, alsmede herstel van landgoedkernen en buitenplaatsen.	25.000	-	-	-	-	25.000
Fonds kasteel Cannenburgh	Betreft een fonds op naam met als doel: het stimuleren van de diversiteit van flora en fauna en het behoud van karakteristieke landschapselementen in de Achterhoek en op de Veluwe.	138.450	-	-	-	-	138.450
Spieringfonds	Het verbeteren van het leefgebied en biotoop voor vlinders.	1.286.300	-	-	-	-	1.286.300
Biodiversiteit GLD Fonds	Het fonds heeft primair tot doel het behoud en herstel in de omgeving van Winterswijk van landschapselementen en monumentale historische agrarische gebouwen, die cultuurhistorisch van belang zijn; het verbeteren van de kwaliteit van de natuur door het creëren van (meer) synergie met landbouw bijvoorbeeld door middel van grondaankoop en herinrichting en/of hervakaveling.	85.950	115.750	Inzamelingsactie en bijdrage vanuit het Biodiversiteit GLD Fonds	15.000	Vlindercampagne	70.950
Geef vlinders het leven	-	-	-	-	-	-	-
Van den Hazel-Stapelkamp Fonds	-	-	10.000	Periodieke schenking (onbepaalde tijd)	-	-	10.000

Beheer Randwijkse Waarden	Op 31 maart 2022 heeft de Stichting de Randwijkse Waarden aangekocht. Het Geldersch Landschap heeft de verplichting om de uiterwaarden in stand te houden en te beheren. Ter financiering hiervan heeft de koper een bedrag van € 100.000 overgemaakt met als verplichting om de Randwijkse Waarden voor de duur van 50 jaar en 1 maand te beheren (l/m 30-4-2072).	90.600	-	-	13.750	Onderhoudskosten aan de Randwijkse Waarden.	76.850
Klimaatbestendige bossen	In 2024 is een inzamelingsactie gestart ten behoeve van het klimaatbestendiger maken van onze bossen. In 2022 is een maatschap ontvangen van de heer Wesselink. Een deel van de verkregen middelen dient uitsluitend te worden aangewend aan het instandhouden en onderhouden van een perceel grond te Hengelo, inclusief de aangelegde grafkelder en gedenkstenen.	29.400	4.650	Inzamelingsactie	34.050	Bosverjongingsprojecten op de Noordoost Veluwe, Zuidoost Veluwe, Noordwest Veluwe en Vallet.	-
Instandhouding en onderhoud perceel grond te Hengelo	Het bestuur van Stichting van Tarel Bruins Fonds heeft in 2024 besloten om de Stichting te liquideren en de liquidatie-uitkering uit te keren aan de vier uitkeringsgerechtigden, waaronder het Geldersch Landschap. De verkregen middelen dienen te worden aangewend voor grote (onderhouds)projecten en/of aankopen van natuurterreinen.	13.800	-	-	10.600	Asbestsanering en sloop opstallen Rijnweg Hengelo.	3.200
Van Tarel Bruins Fonds	In 2025 is een legaat ontvangen van de heer Seijffardt. De verkregen middelen dienen uitsluitend te worden aangewend ten behoeve van landgoed Blijden.	888.000	-	-	-	-	888.000
Landgoed Blijden	Fonds op Naam met als doel: "Het aankopen van gronden in de provincie Gelderland, bij voorkeur gronden die (nagenoeg) aansluiten op ons eigendom met als doel ecologische verbindingen te maken tussen verschillende natuurgebieden en/of landgoederen en voorts al hetgeen dat hiermee rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe kan zijn in ruime zin".	5.000	-	-	-	-	5.000
Groene Toekomst Fonds	Fonds op Naam met als doel: versterking van (nieuwe) natuur bij voorkeur op de Zuid-Veluwe.	1.109.750	-	Periodieke schenking (2024-2028)	564.250	Aankoop van een landgoed te Doornspijk.	545.500
Beekhoornfonds	Fonds op Naam met als doel: behoud, herstel of de verbetering van de biodiversiteit.	-	12.000	Eenmalige schenking + Periodieke schenkingen (2025-2029)	-	-	12.000
Familie Wielinga Fonds voor Biodiversiteit	Fonds op Naam met als doel: het financieel bijdragen aan de aankoop van cultuurgronden voor de uitbreiding van het natuurgebied Regulieren.	-	11.000	Periodieke schenking (2024, 2028)	-	-	11.000
Reguleren Natuurfonds	Aankoop en inrichting Hoevelakens bos	-	4.000	Inzamelingsactie	-	-	4.000
Hoevelakens bos	Projecten natuur en landschap	-	8.950	Overdracht fonds	-	-	8.950
Fonds Lucas		-	234.000		-	-	234.000
		4.834.200	464.750		720.450		4.578.500

Specificatie van de door de Stichting beheerde terreinen

De bij de Stichting (GL) in beheer zijnde terreinen per 31 december 2025 kunnen als volgt worden gespecificeerd (in hectares):

	31 december 2025	31 december 2024
Beheereenheid West Veluwe en Vallei	2.957,4455	2.940,3357
Beheereenheid Rivierengebied en Zuid Veluwe	2.513,4787	2.507,0653
Beheereenheid Oost Veluwe	4.397,1338	4.396,1819
Beheereenheid Achterhoek	2.032,2551	2.031,8887
<i>Totaal bezit</i>	<u>11.900,3131</u>	<u>11.875,4716</u>
<i>In beheer voor:</i>		
Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen	31,2451	31,7543
Overig	<u>18,0678</u>	<u>18,3875</u>
	49,3129	50,1418
Totaal	<u><u>11.949,6260</u></u>	<u><u>11.925,6134</u></u>

Het verloop van het eigen terreinbezit was als volgt:
(in hectares)

Stand per 1 januari	11.875,4716	11.854,8361
<i>Mutaties</i>	<u>24,8415</u>	<u>20,6355</u>
Stand per 31 december	11.900,3131	11.875,4716

Specificatie mutatie bezit:

Aankoopaktes	18,6022	22,5201
Verkoopaktes	-0,0190	-0,5974
Ruilingsaktes	6,2003	-5,0275
Hernummeringen/correcties	0,0580	-0,2747
Nalatenschapsaktes/schenkingsaktes	<u>0,0000</u>	<u>4,0150</u>
<i>Mutaties</i>	24,8415	20,6355

Projecten (mede) mogelijk gemaakt door de Postcode Loterij

Omschrijving project	Beschikbaar per 01-01-25	Kosten 2025	Beschikb. /tekort
Achterhoek - Vervangen lanen	30.000	-	30.000
Achterhoek - Zorgplicht (extra inzet verwijderen dood hout)	20.000	12.135	7.865
Algemeen - Aanvullende monitoring specifieke soortgroepen	36.500	34.048	2.452
Algemeen - Educatiepakketten vormgeving	15.000	-	15.000
Algemeen - Fondsenwerving	100.000	83.547	16.453
Algemeen - KN: Inrichting GNN (177,97 ha)	25.000	32.912	-7.912
Algemeen - KN: Invasieve exoten 2de tranche (binnen GNN buiten N2000)	7.200	21.748	-14.548
Algemeen - KN: Kwaliteitsimpuls bestaande Natuur (onderzoeken)	18.100	5.573	12.527
Algemeen - Kwaliteitsverbetering groen erfgoed 2024	26.800	39.730	-12.930
Algemeen - Kwaliteitsverbetering groen erfgoed 2025	33.700	17.550	16.150
Algemeen - Laadpalen voor elektrische voertuigen	-	20.869	-20.869
Algemeen - Marketing	30.000	46.708	-16.708
Algemeen - Onderzoek natuur en landschap 2025	48.400	59.908	-11.508
Algemeen - Verduurzaming huurwoningen	220.000	267.958	-47.958
Beek-Ubbergen - Mutatie-onderhoud (incl. verduurzaming) woning Natte Beek 10	-	71.793	-71.793
Bonenburg - Bonenburgerlaan 43; restauratie en verduurzaming	-	30.127	-30.127
De Dellen - Wildobservatiepost	-	10.690	-10.690
de Voorst/t Velde of Biljoen - Planvorming meerj. kwaliteitsimpuls beide ensembles	25.000	-	25.000
Eesterloo-Inventarisatie bijzondere soortgroepen	-	41	-41
Heerlijkheid Beek - Opknappen trappen	50.000	20.078	29.922
Hoevelaken - Herinrichtingsplan	-	45.492	-45.492
Hoevelaken - Recreatieve zonering	-	45.164	-45.164
Huis te Eerbeek - Vervangen laan deel A (uitvoering)	30.000	-	30.000
Loenermark - Realisatie bouw en vernieuwing werkschuur (voorbereiding)	500.000	8.911	491.089
Loenermark - Verduurzaming Schaapskooi	54.000	-	54.000
Mariëndaal - Hekwerk eendjesvijver	-	16.575	-16.575
Noordoost Veluwe - Wildweides	37.400	32.564	4.836
Schaffelaar - Beheervisie	8.000	-	8.000
Schaffelaar - Vervangen beschoeiing eilandjes in gracht	-	45.858	-45.858
Staverden - Planvoorbereiding boerderij De Oldhof	-	4.531	-4.531
Staverden - RegioDeal Veluwe: Inrichting Park en tuin	45.100	250.227	-205.127
Staverden - Regiodeal: herstel historisch erf naast Brasserie	42.100	18.010	24.090
Staverden - Restauratie en verduurzaming boerderij De Oldhof Ermelo	-	347.748	-347.748
Staverden -Uitwerking Veluws verleden / belevingsgebieden	-	16.707	-16.707
Veluwe - Graasdrukmonitoring FBE	12.500	-	12.500
Waardenburg & Neerijnen - Opstellen Masterplan	35.000	4.626	30.374
Warnsborn - Mutatieonderhoud (inclusief verduurzaming) Bakenbergseweg 305	-	36.621	-36.621
TOTAAL 2025	1.449.800	1.648.449	-198.649
Niet begrote en afgesloten/niet afgewikkelde Postcode Loterij-projecten	1.717.896	-	1.717.896
Totaal	3.167.696	1.648.449	1.519.247

Het totaal aan beschikbare Postcode Loterij-projectgelden per 31 december 2025 wordt meegenomen naar volgend jaar. Daar waar op projectniveau een tekort aanwezig is eind 2025, wordt dit verrekend binnen het totaal aan beschikbare Postcode Loterij-projectgelden.

Uurtarieven provinciale subsidieprojecten

	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Loonkosten	41,24	45,74	50,25	55,64	67,78	77,65	89,78	98,47	114,80
Persoonsgebonden kosten	4,93	4,93	4,93	4,93	4,93	4,93	4,93	4,93	4,93
Overhead	23,49	23,49	23,49	23,49	23,49	23,49	23,49	23,49	23,49
Uurtarief	69,66	74,16	78,68	84,06	96,21	106,07	118,20	126,89	143,22